

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Trešdiena, 1996. gada 29. maijs

• Nr. 40 (6691)

Akai neizsīkt

Novadnieku tikšanās Arendolē

• Arendoles pils

Ar skolu ir kā ar aku. Kur ir aka ar tīru, dzidru valgmi, tur ir cilvēki. Tur zied dārzi, tur augļu koki nes ražu, tur slāpes veldzē ceļinieki, tur mātes nāk pēc ūdens azaida gatavošanai, tur līgavas pasmeļ ūdeni saviem arājiem. Pamestā mājā vispirms nomirst aka. Neviens neļauj savu aku piesplaut, piedrazot, bet gadās, ka to izdara svešinieki vardarbīgā kārtā. Gadās, ka skolu slēdz, iznīcina kā tādu, tās skolotāji izklist, tās bijušajiem audzēkņiem slēgtas ir durvis, pa kurām ieiet un sastapties ar savu jaunību. Morāliski tas ir ļoti grūti, kad nav, kur atgriezties, jo uz skolu atmiņās mēs ejam ļoti ļoti bieži. Dažreiz to pat neapzinoties, atkal savu dzīvi salīdzinām ar tiem vērtību kritērijiem un mērāuklām, kas veidotas skolā. Tajā, ko visu mūžu saucam par savu.

Viena no tādām likvidētām skolām ilgus gadus bija Arendolē. Arendoles bērni mēroja ceļus uz tuvākām un tālākām, pat ļoti tālām skolām, izsīka tas inteliģenci nesošais avots, kas veidojas katrā vidē no tur esošiem strādājošiem skolotājiem, bijušajiem audzēkņiem bija jāmeklē vieta, kur satikties. Iepriekšējās Saeimas deputāts Jānis Kokins pirmais ķērās pie grūtā skolas atjaunošanas vērsuma vilkšanas. Šodien atkal, tagad jau otro mācību gadu pastāv Arendoles pamatskola. Tajā no 1. līdz 6. klasei mācās 25 skolēni, strādā seši skolotāji, trīs no viņiem uz pilnu slodzi. Enerģiskais direktors Jānis Lazdāns kā uz stropu uz savu skolu nes idejas, meklē līdzekļus, pa kvadrātmētru atjauno, izkrāso, labiekārto telpas un teritoriju, aicina ciemos slavenības. Veiksmīga sadarbība nodibināta ar Arendoles bibliotēkas vadītāju Mariju Salcēviču, kura arī saimnieko tajā pat ēkā. Jā, skola vairs nepastāv kādreizējā pili, kā agrāk, Arendoles pils pa dažādiem pirkšanas — pārdošanas ceļiem nonākusi privātpašumā. Skola ierīkota kādā no muižas kompleksa ēkām, bet tā pastāv! Un šo divu gadu laikā ar savām aktivitātēm kļuvusi par mazu gaismas saliņu vietējā dzīvē, tālajā Rožkalnu pagasta nostūrī.

Turpinājums par novadnieku tikšanos lasiet 7. lappusē.

Ziņas no rajona padomes

Kārtējais mācību seminārs pašvaldību darbiniekiem

Lai gan vietējo pašvaldību darbinieki strādā jau divus gadus, ir daudzi jautājumi, par kuriem zināšanu nav pietiekami. Tās var papildināt regulāri rajona padomes organizētajos semināros.

Uz pēdējo no tiem bija uzaicināta Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu inspekcijas darbiniece Iveta Stare. Pagastu padomju darbiniekiem viņa pastāstīja par dabas resursu nodokli, tā iekasēšanu, kontu atvēršanu un tā tālāk. Semināra dalībnieki uzskatīja, ka pirmo reizi saņemtas tik izsmeltošas un saturīgas atbildes uz visiem viņus interesējošajiem jautājumiem, kas saistīti ar nodokļiem.

Attīstības un plānošanas rajona padomes nodaļas vadītājs Valērijs Stūris pašvaldību darbiniekiem pastāstīja par pašvaldību kredītēšanas fondu. Līdz šim pagastu vadītāji visas spiedīgās finansiālās vajadzības mēģināja risināt ar rajona padomes palīdzību. Taču padomei naudas nav, tātad, nav iespēju arī palīdzēt. Toties pašvaldību kredītēšanas fonds ir citā lieta — V.Stūris pastāstīja, kas un kā ir jādara, lai nepieciešamības gadījumā pagasti tur varētu saņemt palīdzību.

Mācību semināra dalībnieki noklausījās arī informāciju par to, ka darba grupas sagatavotais administratīvi teritoriālās reformas koncepcijas projekts beidzot ir sagatavots un iesniegts Ministru kabinetam izskatīšanai. Ja Ministru kabinets koncepcijas projektu atzīs par labu, iedzīvotājiem un pašvaldību darbiniekiem būs jātaisa izteikt savas domas par politiku ieceri un ierosinājumu darba grupai. Līdz rudenim varēs rīkot sapulces un aptaujas.

Vēl semināra noslēgumā pašvaldību darbinieki iepazinās ar INTERNET sakaru tīklu, tā iespējām, darbības principiem, kā arī ar to,

kādu informāciju no šī tīkla iespējams iegūt. Dokumentos beidzot jābūt kārtībai

Ministru kabinets šī gada aprīļa beigās pieņēma noteikumus Nr.154, kas izskaidro to, kā jāizpilda no jānoformē dokumenti. Ar 1. jūliju noteikumi stāšies spēkā. Tas nozīmē, ka turpmāk pagastu padomju darbinieki vairs nevarēs par nepareizi aizpildītiem dokumentiem aizbildināties, ka nezina. Noteikumos līdz pēdējam sīkumam izskaidrots, kur jābūt parakstiem, zīmogiem un tā tālāk, kā gatavojami noraksti, kopijas.

Daudzu pagastu sekretāri šīs gudrības jau mācās pašvaldību mācību centrā Daugavpilī. Mācību noslēgumā būs jākārtoti nopietns eksāmens. Citi zināšanas par dokumentiem apgūst Rēzeknē.

Pašvaldību mācību centram — jaunas telpas

Arī mūsu rajona padomes pārstāvji piedalījās Pašvaldību mācību centra Daugavpils filiāles jauno telpu atklāšanas svinībās. Šī centra pakalpojums labprāt izmantoja mūsu rajona pašvaldību speciālisti arī līdz šim. Īpaši svētīgi tas bija visiem jaunajiem darbiniekiem, kuriem vajadzēja jau no pirmajām darba dienām būt lietas kursā par pašvaldību darba specifiku.

Pēdējā laikā pieaugušas centra tehniskās iespējas, uzkrāta pieredze. Mācības tagad tiek organizētas kompaktāk, netiek tērēts laiks nevajadzīgām pārrunām.

Sporta veterāni tiksies

šovasar Preiļos

Rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns informēja, ka pie viņa bija ieradies Izglītības ministrijas sporta pārvaldes direktors Einārs Fogelis. Brauciena iemesls — šī gada 28. līdz 30. jūnijam Preiļos paredzētā veterānu spartakiāde. Notiks sacensī-

bas vieglatlētikā, volejbolā, basketbolā, šautriņu mešanā. Paredzams, ka pilsētā ieradīsies seši vai septiņi simti viesu. Tie būs spartakiādes dalībnieki un tiesneši.

Šajā sakarā I.Meluškāns un E.Fogelis pārrunāja spartakiādes finansēšanu. Panākta vienošanās, ka sporta pārvalde iedalīs nepieciešamos līdzekļus. Būs arī dalības maksa spartakiādē. Tā gan būs neliela un segs, droši vien, tikai apbalvošanas izdevumus.

Līdz spartakiādei atlicis tikai mēnesis, tāpēc nopietni jāķeras pie gatavošanās darbiem. Sacensībām tiks izmantota sporta kluba «Cerība» zāle, Riebiņu vidusskolas sporta zāle, pilsētas stadions. Visaktuālākais jautājums ir divi sporta laukumi pie Preiļu 2. vidusskolas, tur vēl krietni jāstrādā.

Vismaz uz pāris dienām mūsu pilsētā dzīve ritēs mazliet straujāk. Varbūt ciemiņi no visas Latvijas tiks sapurināti arī mums pašiem.

Uzmanību — tuvojas skate!

Rajona padomē lauku attīstības plānotājas Irēnas Šaiteres vadībā top skateskonkursa nolikums par sakoptāko sētu pagastā, par sakoptāko pagastu rajonā. Nolikumu izstrādāt palīdz pašvaldību darba organizatore rajona padomē A.Pastore, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja M.Spūle un Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs A.Znotiņš.

Skate paredzēta jūnija beigās, tāpēc ar steigu jāizmēģinājam durvju priekša, lai ķertos pie citiem darbiem.

Skates uzvarētājiem paredzētas visai neikdienišķas, bet lauku saimniecībā visai derīgas lietas — pakaišu kūdra. Līvānu kūdras fabrika rajona padomei ir parādā nenomaksātus nodokļus. Tāpēc vairāki simti tonnu kūdras būs kompensācija.

L.Kirillova

Preiļu pilsētas domē

Jurģu vasara izglītības iestādēm

Kārtējā domes sēdē deputāti lēma, kur izvietot Preiļu arodvidusskolu. Paliķa spēkā lēmums, ka Preiļu valsts ģimnāzija tiks atvērta un jauno mācību gadu uzsāks pašreizējās arodvidusskolas ēkā, bet arodvidusskola tiks pārvietota uz 2. bērnodārza telpām. Izglītības ministrijas inspektors Preiļu rajonā J.Lazda vērsa deputātu uzmanību ievērot likuma prasības, kas noteiktas attiecībā uz valsts ģimnāziju, proti, tai jābūt nošķirtai no vispārīgizglītojošās pamatskolas, kā arī iepazīstināja ar citiem likumdošanas aktiem, kurus nepieciešams ievērot, reorganizējot Preiļu 1. vidusskolu par divām mācību iestādēm — pamatskolu un valsts ģimnāziju. Jānis Eglītis savukārt apliecināja, ka Preiļu valsts ģimnāzija, kura izvietosies arodvidusskolā, īpaši lielus līdzekļus nākamajā mācību gadā neprasis, bet gan centīsies iztikt ar to, kas tiks iedalīts no pašvaldības.

Jānis Lazda informēja arī par to, ka valdība ļoti nopietni strādā pie ģimnāziju finansēšanas projektiem. Iecerēts šim mērķim novirzīt investīcijas. Ir projekts, ka, jau 1997. mācību gadu uzsākot, valsts pilnībā vai vismaz lielākā mērā pārņems ģimnāziju finansēšanu.

Jānis Eglītis uzsvēra arī to, ka sadalot Preiļu 1. vidusskolas kopmantu, pamatskolas īpašuma daļas netiks «apcirptas». Viņš piebilda, ka šajā gadījumā, kad notiks skolas reorganizācija, būtu nepieciešams un lietderīgāk, ja par Preiļu pamatskolas direktoru tiktu apstiprināts kāds no pašreizējiem Preiļu 1. vidusskolas pedagogiem. Savukārt skolas arodorganizācijas priekšsēdētājs, pedagogs Pēteris Skutelis iepazīstināja ar kandidātiem, kurus Preiļu pamatskolas direktora amatam izvirza pašreizējās Preiļu 1. vidusskolas pedagogi. Par šo jautājumu dome lems nākamajā sēdē, kad savu viedokli izteiks skolas padome.

Preiļu arodvidusskolas direktore Vaira Vucāne piebilda, ka arodvidusskola pāries uz jaunajām telpām tad, kad tiks pilnīgi un laikus atbrīvotas visas telpas. To skaitā arī virtuve, jo tā ir vajadzīga audzēkņu ēdināšanai, arī komercdarbībai. Vaira Vucāne, tāpat kā domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns uzsvēra nepieciešamību veikt remontu jaunajās telpās, lai tās attiecīgi sakārtotu arodvidusskolas vajadzībām.

Domes sēdē, kur tika lemts par Preiļu pilsētas mācību iestāžu izvietojumu un pārvietošanu jaunajās mācību ēkās, ir vēl viena vispārīgizglītojošā mācību

iestāde, kurai paredzami jurģi, — Preiļu 2. vidusskola, jo šīs skolas jaunākās klases līdz šim bija izvietotas Preiļu 2. bērnodārza telpās. Tiesa, Preiļu 2. vidusskolas pārstāvji domes sēdē nepiedalījās, tāpēc šīs skolas intereses nebija kam aizstāvēt. Dome nolēma, ka Preiļu 2. vidusskolas klases tiks izvietotas bērnodarzos «Pasaciņa» un «Auseklītis», kur līdz šim mācījās Preiļu 1. vidusskolas sākumklases.

Jurģi Preiļu pilsētas izglītības iestādēm iesāksies tūdaļ, kā būs noslēdzies šis mācību gads. Tas nebūs vienkārši, jo visas reorganizācijas, remontus, pārvākšanos jāveic ar minimāliem līdzekļiem un īsā laikā.

Tiek paaugstināta ires maksa

Pēc pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» lūguma sakarā ar elektroenerģijas sadārdzināšanos un benzīna cenu kāpumu, sākot ar 1. jūliju tiks paaugstināta ires maksa. Ja līdz šim par 1 kvadrātmētru kopējās dzīvojamās platības irnieki maksāja 7 santīmus, tad turpmāk maksās 7,5 santīmus. Vairāk būs jāmaksā arī par atkritumu izvešanu. Līdz šim bija jāmaksā 13 santīmu katram iedzīvotājam, bet turpmāk — 14 santīmi.

A.Iļjina

Rajonas padomes sēde

Pirms rajona padomes kārtējās sēdes, kas notika 23. maijā, par padarīto deputātiem stāstīja rajona padomes izpilddirektors Aleksandrs Poplavskis.

Apkopoti rezultāti par pagājušo apkures sezonu rajona padomes pakļautībā esošajās iestādēs. Atcerēsimies, ka pirms apkures sezonas sākuma deputāti nolēma iegādāties mazutu un nodot to Preiļu un Līvānu siltuma ražotājuuzņēmumiem. Šī darījuma rezultātā rajona padomes iestādēm ziemā siltums bija lētāks. Aprēķināts, ka tādā veidā gūta aptuveni desmit tūkstošus latu liela ekonomija.

Pērnajā rudenī padome turpināja pirkto un uzstādīt savām iestādēm arī siltuma mērīšanas un regulēšanas aparāturu. Salīdzinot ar iepriekšējo apkures sezonu, Preiļu slimnīca, piemēram, šoziem patērēja par 289 gigakalorijām siltuma mazāk, kaut arī laika apstākļi bija daudz bargāki. Tā iekonomēti vēl aptuveni astoņi tūkstoši latu. Rajona padomes izpilddirektors A. Poplavskis secināja, ka visi ieguldījumi ir atmaksājušies. Bez tam — pāri palikusi vēl neliela mazuta rezerve jaunās sezonas sākumam.

Preiļu SCO, kas uzvarēja konkursā par darbu uzsākšanu attīrīšanas iekārtu celtniecības turpināšanā, jau strādā objektā. Rajona padome gatavo līgumu ar Preiļu pilsētas domi. Līgums paredz, ka pēc mehāniskās daļas celtniecības pabeigšanas pilsēta attīrīšanas iekārtas pārņems savā bilancē. Nauda jau ienāk, līdz gada beigām tiks saņemta visa summa, kas paredzēta valdības mērķdotācijā.

Rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns deputātus iepazīstināja ar jaunumiem administratīvi teritoriālās reformas koncepcijā. Ar Ministru prezidentu panākta vienošanās, ka koncepcijas apspriešanā piedalīsies arī pašvaldības.

Tiek uzsvērts brīvprātības princips reformas īstenošanā. Tuvākajos četros gados paredzēts reformēt zemākā līmeņa pašvaldības. Turpmākie četri gadi — rajonu pašvaldību reorganizāciju laiks. Iespējams, ka pēc tam Latvijā paliks 150 līdz 200 zemākā līmeņa pašvaldības, tas ir, pagasti, kā arī apmēram 15 rajona līmeņa pašvaldības.

Pēdējā laikā rajona padome aktīvi nodarbojas ar mazvērtīgās koksnes pārstrādes uzņēmuma veidošanas jautājumiem. Bija tikšanās ar tehnoloģijas autoru, kurš visai cerīgi lūkojas uz mūsu rajonu kā iespējamo uzņēmuma atrašanās vietu. Tagad svarīgākais ir naudas meklējumi. Piedāvājumi aizsūtīti gan uz vēstniecībām, gan līdzīga rakstura uzņēmumiem pasaulē.

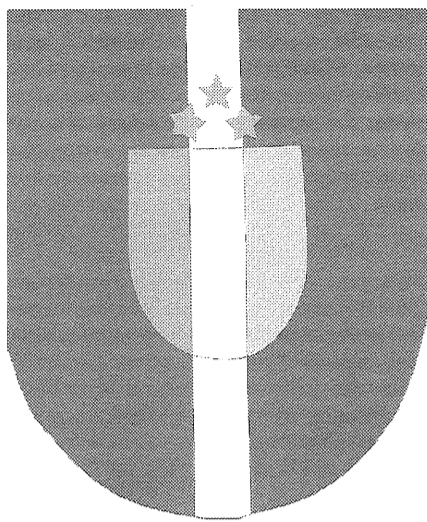
Vēl I. Meluškāns deputātiem pastāstīja, ka piedalījies Zemkopības ministrijas akcijā, kad tika apsektas visas ministrijas pakļautībā esošās mācību iestādes. Tajā skaitā bija arī Jaunaglonas. Apsekošanas gaitā nācās secināt, ka skolas dzīve ir jāpārskatīta, lai iztikšana būtu lētāka.

Deputāti savas sēdes laikā izskatāmos jautājumus sāka ar sporta kluba «Cerība» nolikuma apstiprināšanu.

Materiālus par šo tēmu visi bija saņēmuši jau iepriekš, tāpēc nolikumu ar nelielām izmaiņām apstiprināja gandrīz vienbalsīgi.

Beidzot deputāti arī izvēlējās galīgo variantu, kas, viņuprāt, visvairāk atbilst mūsu rajona simbolam.

Vairoga pamatā ir sarkans lauks ar

baltu svītru Latvijas nacionālā karoga iedalījumā. Vidū atrodas otrs vairōgs, kurš sadalīts trijās līdzīgās daļās. Kreisajā pusē — zeltīta josla, labajā — sudraba, bet pa vidu ir balta. Tās ņemtas no Preiļu, Līvānu un Aglonas ģerboņiem. No Latvijas ģerboņa Preiļu rajona simbolam vēl pieliktas trīs zeltītas zvaigznes.

Rajona simbola variants tiks iesniegts un saskaņots ar Latvijas valsts heraldikas komisiju. Simbola autore ir Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece Silvija Berezovska, kura savu variantu piedāvāja ārpus konkursa.

Deputāti apstiprināja Dzimšanas 1996. gada rajona padomes budžeta izdevumus. Tagad ir pilnīgi skaidrs, kāds būs budžetā paredzēto līdzekļu sadalījums tautsaimniecībai. Sakarā ar to, ka naudas bija ļoti maz, nācās izvēlēties visaktuālākos un neatliekamākos darbus.

Lielākie tēriņi paredzami rajona kultūras nama remontā, kur jāpabeidz jumta rekonstrukcija, projekta darbi un valsts ekspertīze. Iedalīti līdzekļi arī neatliekamajiem darbiem Preiļu 1. vidusskolā, Salenieku pansionātā, kā arī pilsētas atkritumu izgāztuves Preiļos vietas izvēlei, tehnisko noteikumu izstrādāšanai un hidroģeoloģiskajai izpētei.

Pavisam 22 tūkstoši latu paredzēti veselības aizsardzības objektu sakārtošanai un remontēšanai. Līvānu pilsētas slimnīcai, piemēram, šim nolūkam paredzēti 11982 latu, Līvānu poliklinikai — 1800, bet Preiļu slimnīcai un poliklinikai — 8218 latu.

Jau vairākkārt rajona padomes deputāti savās sēdēs ir runājuši par valdības attieksmi pret piemaksu sadales mehānismu graudaugu audzētājiem.

Šī gada 21. martā, piemēram, rajona padome pieņēma lēmumu lūgt LR MK un Zemkopības ministriju izskaidrot, kāds tad īsti ir piemaksu sadales mehānisms. 18. aprīlī tika saņemta atbilde no Latvijas valsts labības biroja, par to, ka piemaksas saņem reģioni ar nelabvēlīgiem dabas apstākļiem.

1995. gadā Preiļu rajonā piemaksas saņēma sekojoši pagasti: Aizkalnes, Aglonas, Jersikas, Pelēču, Rožupes, Rudzātu, Rušonas, Silajāņu, Turku, Upmalas. Kopā saņemti 33086,25 latu par 4392,85 hektāriem graudaugu.

Taču augšņu novērtēšanas darbi notika pirms gadiem desmit, dati ir novecojuši, jo pēdējos gados visā rajonā augsnes ir ievērojami noplicinātas. Daudzviet nedarbojas arī drenāža, bet lauki aizaug, pārpurvojas.

Tāpēc rajona padome nolēma lūgt Latvijas Republikas Zemkopības ministriju pārskatīt jautājumu par piemaksām graudaugu audzēšanā un rast iespēju visiem Preiļu rajona pagastiem saņemt piemaksas par graudaugiem sākot ar 1996. gada ražu. Tas varētu ievē-

rojami sekmēt graudaugu platību palielināšanu rajonā.

Sēdes turpinājumā deputāti izskatīja iesniegumus par atļauzības izmaksāšanu medniekiem, licences izdošanu un aizdevuma izsniegšanu.

Pamatojoties uz saņemtajiem iesniegumiem no Sīļukalna pagasta mednieku kolektīva «Mistrainis», no Silajāņu pagasta sporta un atpūtas biedrības «Rauda», no Līvānu virsmežniecības medību sporta un atpūtas biedrības «Dublets» Turku pagastā, deputāti nolēma izmaksāt atlīdzību par šoziem nomeditajiem vilkiem. Izrādās, ka to mūsu mežos savairojies pārlieku daudz, jo šie trīs kolektīvi nomedījuši piecus vilkus. Par to mednieki kopumā saņēms ap četriem simtiem latu.

Deputāti izskatīja iesniegumu un piekrita licences izsniegšanai Preiļu KSS vairumtirdzniecības bāzei par tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecību.

Padome atteica izsniegt aizdevumu tūkstoš latu apmērā valsts Preiļu starprajonu linu sēklkopības stacijai rekonstrukcijas darbiem.

Sēdes turpinājumā deputāti izskatīja jautājumu par pašvaldību kreditēšanas fonda kredītiem.

Tiesības iesniegt savus pieteikumus, lai saņemtu no valdības Pasaules Bankas iedalītos līdzekļus, ir visām pašvaldībām. Diemžēl, mūsu rajonā gandrīz neviena pašvaldība šo iespēju nav izmantojusi.

Sagatavoti tikai četri projektu koncepciju pieteikumi pašvaldību kreditēšanas fondam. Preiļu rajona veselības aizsardzības iestāžu tehniskā nodrošinājuma finansēšanai būtu vajadzīgi aptuveni 74 tūkstoši latu. Otrs pieteikums paredzēts rajona padomes objektu siltināšanas finansēšanai, tajā skaitā Līvānu slimnīcas ēkas, Preiļu poliklinikas un rajona padomes ēkas siltināšanai. Kopā vajadzīgi aptuveni 142 tūkstoši latu. Trešais pieteikums paredz Preiļu zonālās izgāztuves vietas izvēlēšanas projektēšanas un būvdarbu finansēšanas izdevumus apmēram 188 tūkstošu latu apmērā.

Pasaules Bankas kredīts paredzēts uz septiņiem gadiem ar apmēram sešu procentu likmi. Dokumenti pagaidām atrodas Ekonomikas ministrijā. Taču, lai tos tur izskatītu, vajadzīgs rajona padomes akcepts. Deputāti to visu akceptēja.

Plabāko skolotāju un skolēnu prēmēšanu, kuri piedalījās mācību priekšmetu valsts olimpiādēs.

Atbilstoši pagājušajā gadā pieņemtajam rajona padomes lēmumam par šo jautājumu, arī tagad deputāti apstiprināja prēmējamo pedagogu un audzēkņu sarakstu. Skolotājiem paredzētas 75 latu lielas prēmijas. Audzēkņi par izcīnīto pirmo vietu saņems 100 latu, par otro vietu 75 latu, par trešo vietu 50 latu, par iegūto atzinības rakstu 25, bet par piedalīšanos olimpiādē desmit latu. Pavisam šim mērķim tiks iztērēti apmēram trīs tūkstoši latu, kas būs par tūkstoti vairām nekā pērn.

Sēdes noslēgumā deputāti, pamatojoties uz Preiļu rajona veterinārās pārvaldes iesniegumu par to, ka trakumsērgas profilakses pasākumi rajonā ir veikti un turpmākie saslimšanas uzliesmojumi nav konstatēti, nolēma izbeigt rajona padomes 1996. gada 28. februāra saistošo noteikumu Nr.5 darbību.

Sēdes materiālus apkopojā L. Kirillova

Smiltis piparu vietā

Mūsu ziemeļnieciskais eiropiešu klimats līdzinās jaunam nemācītam zirgam. Te pārlec pāri grāvim, te dažus soļus pasper danceniski, te iet rāmi, te atkal atsprēkliņ. Tāpat ar klimatu. Spīd saule, uzskrien lietus mākonis, vējš norimst, vējš pieaug spēkā. Te skalo tīru lietutiņu, te smilšu saujaš rupji sviež acis un ielidina tirgus kioskos uz preces. Sēž aiz letes rindiņa jaunāku un pieklājīgāka vecuma pārdevēju, priekšā spēka, karbonādes, filejas, kauliņu rindas un kaudzes. Tas nekas, ka vējš iemet pa sauju no netīrā tirgus plača asfalta pagrābtu smilšu un apkaisa gaļas gabalus, sevišķi pie spēka kārtiņas smuki pielipinot. Kārtīga saimniece mājās gaļu tāpat mazgās. Maltajā gaļā tika? Nekas sevišķs, kotletēs nejutīs. To, ka gaļu šādās vējainās dienās, kad uz tās nokļūst visāda gaisā pacelta netīrība, derētu aplūkt ar celofānu, acimredzot, pārdevējas uzskata par lieku greznību. Nav gan redzēts, ka īstas latviešu saimnieces savās lauku mājās, kas ar cieņu izturas pret Dieva svētību — pārtiku, pieļautu, ka vienalga, svaiģi kauta vai vecāka gaļa tiktu pakļauta smiltīm.

Mazliet tālāk tirgū — vaļējā nojumē pārdod maizi. Vējš nešķiro precī... Vēl tālāk vaļējas kastes ar cēpumiem, citi produkti.

Tirgū retu reizi var ieraudzīt produktu pārdevējus baltos uzsvārcos, ar spodiem priekšautiem, cepurītēm vai baltiem lakatiņiem, vismaz — uzročiēm. Pufaiķas, citiem vārdiem sakot, vēja jakas, mēteļi. Piena produkti — biezpiens, siers, sviests bieži jau gatavi iesaiņoti — vairākas reizes lietošanā bijušās polietilēna kultēs. Varbūt tāpēc daudzi pircēji labāk ar mieru piemaksāt santīmus vairāk un iepirkties piena produktu veikalā, kur tīri, kārtīgi, pārdevējas speciālos apģērbos, pilnīgi jauns iesaiņojamais papīrs vai celofāna maisiņi.

Ieejot tirgū, vienmēr jāiziet cauri īpašam «kordonam» — spēcīgu dēliešu bariņam, kas sastāv no vienām un tām pašām personām. Pie auss gājējiem atskan kluss piedāvājums — «spirtiņu», «cigaretēs». Visus policistus šī publika pazīst vaigā, un ja tuvumā «pazīstamu vaigu» nemanīs, ielies arī glāzītē. Tik, cik santīmu pie dūšas.

Šķiet, nolaidība attiecībā uz produktu tīrības lietām, izplatās arī tālāk. Lūk, atver vienu ēstuvu. Kaut kā drīz pāriet vēlēšanās šeit iegriezties uz pusdienām, ja nākas redzēt, kā no ielas taisni virtuvē nāk paziņas un radi, ielas drēbēs grozās turpat, kur ēdienu katli, ķemmē matus. Citā ēstuvē uz galdiem uzsegti tik tumši rūtaini galdauti, ka īpašnieku nolūks ir skaidrs — pēc iespējas retāk tos mazgāt.

Pavasārī vairāku veikalā, kuros grīdas izklātas gandrīz baltiem linolejiem, darbinieki izmisīgi ciniņās ar dubļiem, ko sanesa pircēji. Kā tikt galā, ja tuvākajā apkārtnē krājusies gadiem nenoskīpelētu dubļu kārtā?

Neviens mūsu vietā par tīrību necīnīsies. Būsim aktīvāki, tur, kur pērkam, maksājam ar savu naudu, pieprasīsim tīrību, pieprasīsim ēstuvēs pārklāt tīru galdautu galdam, pie kura apsēžamies. Lai kafejnīcā vienreizējās lietošanas plastmasas glāzes neizmanto atkārtoti un daudzkreiz. Nepieļausim nolaidību kā dzīves veidu.

L.Sila

Līvānu pilsēta aicina uz savas dzimšanas dienas svinībām

Vēl nedēļa, un Līvānu pilsēta svinēs savu dzimšanas dienu. Bet jau šobrīd viss, kas notiek Līvānos, notiek par godu «Līvāniem — 70»: iespēju robežās tiek sakopta un apzaļmota Rīgas iela, Līvānu DzKSU celtniecības remontbrigāde citīgi strādā kultūras nama «restaurēšanas» darbos, jo tā iekštelpas jau vairākus gadus bija katastrofālā stāvoklī, arī pilsētas domes ēkā norisinās drudzaini remontdarbi. Pilsēta beidzot ir sagaidījusi savu karogu (aut. Intis Svirskis) un mākslinieka Laimoņa Šēnberga izstrādātu precīzu Līvānu ģerboņa zīmējumu. Tiek gatavoti informācijas materiāli ar svētku simboliku, izsūtīti ielūgumi pilsētas viesiem, bet paši līvānieši informāciju par pilsētas svētku norisi, paredzams, skatīs pilsētā izvietotajos jaunajos informācijas standos.

Visus, kas Līvānos izjūt kā savu pilsētu, un visus, kas vēlas ar to satikties no jauna, pilsēta aicina piedalīties savas dzimšanas dienas svinību pasākumos.

30. maijā

Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas audzēkņu atskaites koncerts.

31. maijā

Vispasaules bērnu aizsardzības dienai veltīts pasākums «Sauls lietus Līvānos». 13.30 gājieni no universālveikala laukuma līdz kultūras namam. Plkst. 14.00 svētku pasākumi laukumā pie kultūras nama (bērnu kolektīvu koncerts, pūķu palaišana u.c. Darbosies bufete, būs loterija, KN 1. stāva foajē varēs apskatīt bērnu zīmējumu izstādi «Manai pilsētai 70»). Lietus gadījumā pasākums plkst. 14.00 notiks pilsētas kultūras namā.

6. jūnijā

11.00 Pilsētas tautsaimniecības izstādes atklāšana Līvānu 2. vidusskolā.

7. jūnijā

10.00 Līvānu mākslas skolas bērnu darbu izstādes atklāšana Rīgas ielā 104.

12.00 Izstādes «Līvāni 70 gadu vēstures skatījumā» atklāšana pilsētas KN.

12.30 Līvānu mākslinieku darbu izstādes atklāšana pilsētas KN.

13.00 Amatnieku darbu izstādes «No pūra lādes» un etnogrāfiskās izstādes atklāšana pilsētas KN.

Amatnieku gadatirgus un Līvānu pašdarbības kolektīvu koncerts (kapela «Jūlijs», TDA «Silava», «3x3», folkloras kopa «Ceiruleits», kapela «Dunduriņš», Vineta Elksne u.c.)

8. jūnijā

11.00 Zinātniski praktiskā konference pilsētas bibliotēkā.

17.00 Svinīgā sanāksme un svētku koncerts Līvānu KN.

21.00 Atpūtas vakars — groziņu balle ar ieejas kartēm Līvānu KN. Darbosies bufete. Bezmaksas ieejas kartes lūdzam pasūtīt kultūras namā līdz 3. jūnijam (tel. 44239).

9. jūnijā

Pilsētas sporta svētki skolas sporta laukumā.

Svētku laikā darbosies sekojošas izstādes:

— Līvānu bērnu un jauniešu centra dalībnieku darbu izstāde bērnu un jauniešu centrā,

«Laimiņas skolā» un Līvānu 1. vidusskolā,

— a/s «Līvānu stikls» muzejs — izstāde,

— izstāde «Pilsētas vēsturiskās gaitas» Līvānu pilsētas bibliotēkā.

Noslēdzies sporta kluba «Līvāni» rikoto sacensību cikls, veltīts pilsētas jubilejai

Sporta pasākumi, veltīti Līvānu 70-gadei, pilsētā notika kopš 20. aprīļa: no 20. līdz 21. aprīlim «Līvānu stikls» balvas izcīņa galda tenisā, 28. aprīlī sacensības šahā, 5. maijā — dambretē.

12. maijā notika sacensības novusā, kurās 1. vietu izcīnīja Ilmārs Visockis, 2. vietu Vladimirs Podrobovs, 3. vietu Āris Kaktiņš. Šo sacensību aktīvi dalībnieki bija arī veterāns Jāzeps Rubīns un Gunārs Mikulis.

19. maijā sporta klubs «Līvāni» rīkoja sacensības galda tenisā. To rezultāti ir šādi: 1. vieta Pāvelam Koņuhovam, 2. vieta Aivaram Dzenim, 3. vieta Dainim Razu-mejevam. Arī šajās sacensībās piedalījās veterāni: Alfreds Ozols-Ozoliņš, kurš saņēma atzinības rakstu par aktīvu galda tenisa popularizēšanu Līvānos. Vēl ar šo atzinības rakstu tika apbalvots arī Teodors Šteinbergs.

Sacensību ciklu, veltītu Līvānu 70-gadei, 26. maijā noslēdza sacensības pāru cīņās starp kīkboksinga (treneris Josifs Kovči) un taekwon-do (treneris Jānis Grāveris) skolām. Sacensības, kurās katru skolu pārstāvēja 6 labākie sportisti, notika pēc taekwon-do sacensību nolikuma, nepieļaujot pilnu sitienu kontaktu, kas raksturīgs tieši kīkboksingam.

Sacensību tiesneši bija līvānieši, kuri paši trenējušies vai trenējas karatē un taekwon-do: galvenais tiesnesis — sporta kluba «Līvāni» taekwon-do sekcijas instruktors Jānis Grāveris, centra tiesnesis Oļegs Ljovovs, tiesneši — Vasilij Gusevs (kādreizējais karatē kluba vadītājs), Abajs Seksembajevs (taekwon-do sekcijas instruktors). Jānis Staris (trenējis taekwon-do, tagad kīkboksingā) un Ziedonis Krūmiņš (sarkanās jostas ieguvējs taekwon-do).

Šo sacensību rezultāti: (kīkboksinga skola — taekwon-do skola) Dmitrijs Pavlovs — Oļegs Kaļinovs (58:23), Andis Daugulis — Romāns Jermaļonovs (36:17), Aleksandrs Bedņakovs — Andris Caune (38:34), Igors Stepanovs — Juris Butlers (24:29), Pāvels Naumovs — Sergejs Bonkarevs (27:25), visjaunākie dalībnieki (7-8 g.) Otto Kovči — Sergejs Bortņikovs (23:15). Kopvērtējumā ar 5:1 uzvaru izcīnīja kīkboksinga skola.

Sacensības finansiāli un ar savu klātbūtni atbalstīja Līvānu pilsētas dome un sporta kluba «Līvāni» vadītājs Eduards Kovaļovs. Savukārt daudzās firmas pilsētā sportistus atbalsta vairāk gan tikai vārdos.

9. jūnijā Līvānos notiks pilsētas sporta svētki, un to rīkotāji būtu ļoti pateicīgi, saņemot arī konkrētu palīdzību no pilsētas uzņēmējiem.

Klāt vasara, un sākas tūrisma sezona...

No 17. līdz 19. maijam Kuldīgas rajona Īvandes pagastā notika jauniešu tūrisma sacensības «Kurzeme-96», ko organizēja un vadīja Jaunatnes tūristu apvienība (JATA). No mūsu rajona sacensībās piedalījās Rudzātu vidusskolas tūrisma pulciņa apvienotā komanda (vad. Ē.Pintāns): Kristīne Zubova, Valters Vjakske, Ronalds Marcinkevičs, un Līvānu bērnu un jauniešu centra (LBJC) 5.-7. klašu jaunie tūristi (vad. I.Jankovska): Jānis Urbanovičs, Guntis un Kristaps Jankovski, Vineta Kāršeniece, Elīna Mazure, Sanita Kārklīņa.

Pirms došanās uz Īvandi, līvānieši trenējās Rudzātu vidusskolā, jo skolas tūrisma pulciņa vadītājs ir liels entuziasts, un viņa audzēkņi labi apguvuši tūrisma tehniku. Arī ekipējumu tūrisma sacensībām nodrošināja Rudzātu vidusskola.

Kā apgalvoja LBJC metodiķe Biruta Mazure, šīs sacensības bērniem bija vienreizēja atpūta un reizē sevis pārbaudīšana. Sarežģīts pārbaudījums izrādījās tūrisma rallija distance, kur iekļauti orientēšanās un tūrisma tehnikas elementi, tomēr līvānieši rallijā pamanījās iegūt 1. vietu. Vēl jaunajiem censoņiem bija jāpiedalās maratonā, nakts trasē un tūrisma tehnikas distancē, kur atkal līvānieši izrādījās labākie.

Nakšņojot Īvandes pilī, tika gaidīta Baltā dāma, ēsta torte un ņemta dalība citās jautrās izdarībās.

Līvānos tūrisma pulciņš darbojas pirmo gadu, un tā dalībnieki varbūt būs tie, kas atsāks kādreiz Līvānos, un it īpaši bioķīmiskajā rūpniecībā tik populāro tūrisma kustību. Katrā ziņā, — ir vēlēšanās darboties un ir interese, bet nav tūrisma ekipējuma, jo nav naudas, lai to iegādātos. LBJC tūrisma entuziasti tomēr cer, ka varbūt atradīsies labvēļi, kas palīdzēs.

Pirmās jauno tūristu sacensības atbalstīja Līvānu pilsētas dome, firma «RNS-D», un Īvandē bērnus nogādāja jaukais šoferis Andrejs Purviņš.

LBJC tūrisma entuziasti izpelnījās Jaunatnes tūristu apvienības simpātijas, un viņiem dota iespēja ceļot par Baltijas valstīm un atpūsties treniņnometnēs ar 20% atlaidi.

Ne tikai tūrisma pulciņa dalībnieki, bet visi Līvānu un apkārtnējo pagastu bērni un jaunieši, kam tūrisms interesē, šo vasaru var pavadīt Latvijā organizētajās tūrisma treniņnometnēs. Uz treniņnometnēm vēl līdz maija beigām var pieteikties Līvānu bērnu un jauniešu centrā.

Līvānos atkal strādā biznesa konsultants — šoreiz no CESO dienesta «Kanādas brīvprātīgie padomdevēji uzņēmējdarbībā»

CESO ir bezpeļņas, neatkarīga, starptautiskās un lokālās attīstības organizācija. Tā dibināta 1967. gadā ar mērķi sniegt speciālistu palīdzību biznesstruktūru, organizāciju, sabiedrību ekonomiskajai pašattīstībai. Organizācija norīko kvalificētus brīvprātīgos, kuri dalās profesionālajā pieredzē un apmāca savus klientus.

CESO darbojas Kanādas pamatiedzīvotāju kopienās, jaunattīstības valstīs un Centrālās un Austrumeiropas valstīs, kas nostājušās uz tirgus ekonomikas ceļa.

Finansējumu CESO saņem no Kanādas kompānijām, privātpersonām un valdības. Vairākumā gadījumos projektu izdevumus apmaksā arī paši CESO klienti. Organizācijas brīvprātīgie, kuri dalās darba mūža pieredzē, atalgojumu nesaņem.

CESO darbība balstās uz partnerattiecību principa, brīvprātīgie padomdevēji piedāvā praktiskās zināšanas, savas idejas un norādījumus neuzspiežot kā obligātus. Viņi novērtē klientu prasības, un nodrošina to, lai viņu prasmes būtu noderīgas un adaptējamas attiecīgajos apstākļos. CESO mērķis ir palīdzēt biznesstruktūrām un organizācijām kļūt par dzīvotspējīgām atbalstītājam sabiedrības ekonomiskajai labklājībai. Piedāvātie projekti ir īstermiņa, — parasti 3 nedēļas vai 3 mēnešus.

Brīvprātīgie padomdevēji ir pensijas vai pirmpensijas vecumā, ar 30-35 gadu darba pieredzi. Šādu speciālistu CESO ir ap 4000, viņi darbojas 108 valstīs, tai skaitā arī Latvijā.

No 20. maija līdz jūlijam, pēc Līvānu pašvaldības pieprasījuma, arī Līvānos strādā CESO dienesta «Brīvprātī-

gie padomdevēji uzņēmējdarbībā» pārstāvis Zigfrīds Upītis, — inženieris pēc izglītības, ko ieguvis Oksfordas universitātē. Viņš strādājis 76 valstīs uzņēmumu vadībā un dažādos inženierprojektos tēraudindustrijā, naftas kompānijās u.c., darbojies pie Kanādas valdības un ANO, lasījis lekciju Dienvidamerikas universitātēs utt. Latvijā kopumā strādājis 8 mēnešus, — Valsts a/s «Latvenergo», uzņēmumā «VEF» u.c.

«Kopš 1991. gada Latvijā notiek pozitīvas pārmaiņas,» uzskata Z.Upītis, «tikai grūti ir mainīt cilvēku domāšanu no sociālistiskās plānošanas uz tirgus ekonomiku. Jūs dzīvojat no aizņemtas naudas, valstij lieli parādi, un kamēr tā pati nesāks «taisīt» naudu, problēmas būs. Visām Austrumeiropas zemēm raksturīgs tas, ka cilvēki nezina, kā pārdot preci un savas spējas. Lai taisītu savu uzņēmumu, nevajag naudu, bet vērtīgu ideju, par kuru ieinteresēsies tie, kam šī nauda ir.»

Pašreiz Līvānos Kanādas konsultants iepazīstas ar pilsētas lielākajiem uzņēmumiem, lai novērtētu to ekonomisko stāvokli, tiekas ar uzņēmumu vadību, lai noskaidrotu, kāds ir uzņēmumu produkcijas apgrozījums vietējā un ārējā tirgū, kādas iespējas investīcijām, kvalitātes kontroles līmenis utt. Tiek apzinātas uzņēmēju problēmas un intereses, lai vienotos par turmāko sadarbību un palīdzības veidu.

Savukārt katru piektdienu Līvānu pilsētas domē CESO pārstāvis Z.Upītis sniegs konsultācijas biznesa jautājumos pilsētas mazo un vidējo uzņēmumu vadītājiem.

Materiālus sagatavoja Daina Kursīte

Apgūsim pareizas aršanas māku

Augsnes auglības palielināšanā liela nozīme ir aršanai, jo tā visvairāk un ilgstošāk ietekmē augsnes īpašības. Labi uzartos laukos augiem ir sagādāti vajadzīgie augsnes apstākļi un augi dod lielas ražas. Meliorācija, mēslošana, šķirnes sēklu lietošana, sējumu kopšana u.c. pasākumi var pilnīgi izpausties tikai tad, ja veikta katrai augsnei un kultūraugam piemērota aršana. Kvalitatīva aršana neizmaksā dārgāk nekā slihta aršana, bet samazina visas tālākās augsnes apstrādāšanas izmaksas, palēnina ražošanu.

Lai celtu mehānizāciju, apgūtu aršanas elementu pareizu izpildi, Zemkopības ministrija, Latvijas Nacionālā aršanas organizācija, Valsts Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacija un Latvijas Agronomu biedrība rīko Latvijas arāju sacensības 1996. gada 14.-15. jūnijā.

Sacensību dalībnieku reģistrācija un mēģinājumu aršana (apmācības) 13. jūnijā Cēsu rajona

Valsts Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacijā. Apmācībā var piedalīties visi bez ierobežojuma.

Rajona lauksaimniecības departaments lūdz pieteikties arājus republikas sacensībām līdz 1. jūnijam.

Visos sacensību posmos aršana ir 2 maiņās, kas dod iespēju ar vienu traktoru art diviem. Ceļa izdevumus tehnikas aizvešanai segs Zemkopības ministrija. Komandu var pieteikt arī iestādes, uzņēmumi un organizācijas.

Dzīve rāda, ka lekcijas un raksti dod mazāk nekā praktiskais piemērs laukā, tikai darbā arājs var iemācīties pareizi art. Finālisti aršanā sacentīsies 15. jūnijā no plkst. 8.00. Aicinām apmeklēt sacensības.

J.Kivlenieks, lauksaimniecības departamenta galvenais agronoms

SĪĻUKALNA

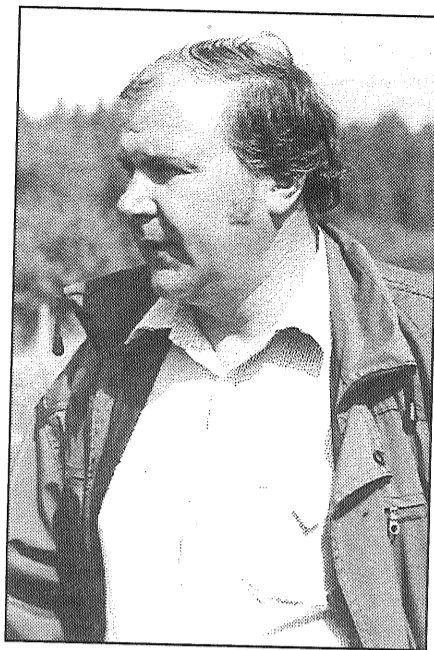
Pagasta priekšsēdētājs Juris Leicis:

«Mūsu laime, ka nelikvidēja viensētas»

Sīļukalna pagasts izveidojās, sadaloties Vidsmuižas un Stīrnienes pagastiem. Pašreizējo nosaukumu ieguva 1992. gadā. Lai arī tā reļjefs ir viens liels lidzenums, par godu vienīgajam pakalam Seiļos vispirms tika nosaukts vietējais kolhozs, bet vēlāk arī pagasts. Zemes kopplatība — 8961 hektārs. Robežojas ar Galēnu, Stabulnieku, Saunas un Rudzātu pagastu, kā arī ar Jēkabpils rajona Atašienes, Madonas rajona Varakļānu, Rēzeknes rajona Dekšāru pagastu.

Mūsu puses ļaudis, tāpat kā viņu senči, palikuši dzīvot viensētās. Neveidojās pārbīvētie lauku ciemati, Sīļukalnā netika uzbūvēts ciemats ar ļoti daudzām pilsētiņpa dzīvojamām mājām, tāpēc tagad pagastā ir mazāk problēmu ar infrastruktūras saglabāšanu un uzturēšanu. Tā ir mūsu laime, ka nav izpostītas viensētas.

Saimnieciskā rosība, izglītības, kultūras attīstība, veselības un sociālā aprūpe lielā mērā ir atkarīga no pašvaldības budžeta iespējām. Tas vai nu virza šīs sfēras, vai arī bremsē to attīstību. Šī gada budžets nedaudz pārsniedz 49 000 latu. Atlikums no pērnā gada bija 4326 latu. Dotācija — 34 093 latu. Pagājušā gada lielākais zaudējums — 5709 latu, kas palika «Bankā Baltijā». Lielākais Sīļukalna pagasta budžeta tērētājs arī šogad būs vietējā pamatskola — 15 568 latu. Ceru, ka

jauno mācību gadu Sīļukalna bērni un pedagogi uzsāks arī bijušās bērnu darza telpās. Tās pārbūvējam un remontējam, lai izmantotu vietējās skolas vajadzībām. Būs arī skolas sporta zāle. Varēsim nojaukt veco (koka) skolas ēku, kas savu mūžu jau ir nokalpojusi.

9,5 tūkstošus latu pagasts tērēs sociālajai aprūpei. Pērn šim mērķim izmantojām 7 tūkstošus latu. Padomes deputāti jau nolēmuši, ka sociālās aprūpes līdzekļi tiks izmantoti tāpat kā pērn. Apmaksāsim skolēniem pusdienas, lai visi bērni varētu izmantot skolas kopgaldu. Maksāsim bērnu pabalstus veciem vientuļiem cilvēkiem un bezdarbniekiem. Visiem pagasta cilvēkiem, kuriem būs ārstēšanās izdevumi, tos plānojam segt 30 procentu apmērā. Ja jāārstējas bērniem līdz 18 gadiem vai veciem vientuļiem cilvēkiem, maksājumi par medicīnas pakalpojumiem no sociālās naudas tiks segti pilnīgi. Pērn visiem pagasta iedzīvotājiem uz Ziemassvētkiem izmaksājam 5 latu pabalstu.

5000 latu plānojam kultūras vajadzībām. Tas nav daudz, taču tādas ir mūsu iespējas. Šie līdzekļi paredzēti gan grāmatu iegādei, gan citām vajadzībām. Mūs nedaudz uztrauc tas, ka cilvēki laukos tagad it kā norobežojas no kultūras norisēm. Pat ja uz pagastu atbrauc teātris, to neapmeklē, bet kādreiz Sīļukalnā bija arī pašdarbības kolektīvi.

500 latu tērēsim sabiedriskajai drošī-

Skaitļi un fakti

Sīļukalna pagastā dzīvo 852 cilvēki. Tajā ir 28 sādžas. Pensijas vecumu sasnieguši 286 cilvēki, ir 194 jaunieši un bērni, bet 76 vientuļie pensionāri. Daudz bērnu ģimenes — 29. Sīļukalna centrā dzīvo 138 iedzīvotāji, pārējie — viensētās. 1995. gadā pagastā piedzima 7 bērni, bet nomira — 27 cilvēki. Šogad jau piedzima 3 bērni, bet nomiruši 7 iedzīvotāji.

Pagasta teritorijā izveidotas 39 zemnieku saimniecības un 277 piemājas saimniecības. Kopējā zemes platība ir 8961,8 hektāri. Valsts mežniecības zeme aizņem 2772 hektārus, pašvaldības zeme (bez individuālajām palīgsaimniecībām) ir 1794,8 hektāri.

bagai. Pagasta ģeogrāfiskais izvietojums ir tāds, ka ir lietderīgi uzturēt ugunsdzēsamo mašīnu. Tērēsim naudu arī veselības aprūpei, jo pagasts ir liels un jāsedz ceļa izdevumi feldšeriem.

Savulaik bija projekts dolomīta ieguvei. Tagad to, varbūt, varētu iedzīvināt, ja vairāki pagasti kopā ieguldītu līdzekļus, jo ceļi jābūvē un jāremontē visiem. Varbūt risinājumu mēs varētu rast, atrodot interesentus citos rajona pagastos. Tas būtu izdevīgi visiem, jo cehā būtu darbs vairākiem strādniekiem, budžetā ienāktu nauda.

Otra lielākā Sīļukalna bagātība ir dzērveņu purvi. Tiesa, no šīs bagātības gan pagastam pagaidām nekāda labuma nav, vienīgi rudenos līdz purviem tiek izbraukti ceļi un dažviet arī tūrumi. Kopējā dzērveņu purvu platība ir vismaz 100 hektāri. Lielākā daļa pieder valsts mežniecībai, nedaudz arī vietējiem zemniekiem. Dzērvenes — tas ir biznes daudz, arī pilsētniekiem, kuri pārsvarā arī izbrien visus purvus, kad ogas vēl ir zaļas. Varbūt perspektīvā, vienojoties ar valsts mežniecību, mēs varētu gūt kaut nelielu peļņu arī no dzērvenēm.

Mēs nedaudz skeptiski uzņemam iespējamo teritoriālo reformu. Jau tagad mūsu bērniem skola ir daudzu kilometru attālu-

mā, kas sagādā grūtības. Jau tagad mūsu cilvēki nevar, kad viņiem vajadzētu, aizbraukt uz rajona centru. Ja viņi kājām vienā dienā nevarēs aiziet arī uz pagastu, tad... Dažiem vienīgais braucamrīks ir traktors, citiem nav arī tā. Ne jau katrā ģimenē ir automašīna. Ja mūsu pagastu pievienotu citam, tad, varbūt, mēs būtu ieguvēji, taču, ja mūs sadalīs un pievienos citiem, tad sīļukalnieši būs tikai zaudētāji.

Mūsu pagasta apkalpojošā sfēra ir līdzīga citām. Pēc sadzīves pakalpojumu sistēmas likvidēšanas laukos pēc savas iniciatīvas ierodas firmas un uzņēmēji. Uz mūsu pagastu brauc Viļānu SIA, kas pieņem labošanā apavus. Perspektīvā tieši sadzīves pakalpojumu meistari varētu izaugt no vietējiem jauniešiem, jo frizierim darbs būs vienmēr, tāpat arī apavu vai televizoru remontētājam.

Pagastā dzīvo 70 vientuļi cilvēki, kuriem nav tā dēvēto apgādnieku vai arī kuru radnieki dzīvo tālu. Tas ir vietējās pašvaldības pirmais pienākums — zināt, kā dzīvo šie cilvēki, domāt, kā viņiem palīdzēt arī tad, ja naudas ir samērā maz. Mani ļoti uztrauc kas cits. Sīļukalna pamatskolā tagad mācās vairāk nekā 80 bērni, sagatavošanas klasītē ir 17 nākamie skolēni, bet tas nenozīmē, ka perspektīvā būs tāpat. Pagājušajā gadā piedzima tikai 7 bērni, bet nomira 27 cilvēki. Ļoti maz tiek reģistrēti laulību. Ja valdības politika attiecībā pret lauku skolām nemainīsies un būs tikpat barga klašu komplektēšanas ziņā, tad perspektīvā mūsu skola, ja ne pirmā, bet var tikt likvidēta. Manuprāt, tā ir bīstama tendence. Jau šobrīd mūsu bērniem uz skolu jāmēro tāls ceļš. Turklāt pedagogi, kuri strādā lauku pamatskolās, ir tas inteliģences gaišais stariņš, kas nepieciešams katram pagastam.

Gan tad, kad budžets tiek plānots, gan tad, kad tērējam naudu, mēs aizdomājamies par vārdu «dotācija», ko it kā mums atvēl valdība. Ja pagasta robežās iekasētie nodokļi pilnīgi ienāktu vietējā budžetā, tad tas būtu aptuveni tāds, kā tas patlaban ir ar valdības piešķirto dotāciju.

Lai gan šodien daudziem ir grūti, man gribas būt optimistam un ticēt, ka Sīļukalna pagasta cilvēki ne tikai paši atgūsies no pirmās šoka terapijas, kas saistīta ar patstāvīgu saimniekošanu un dzīvi brīva tirgus apstākļos, bet arī valdība mums to palīdzēs izdarīt.

Brālis un māsa paši spēs padarīt sevi par turīgiem saimniekiem

Tā viņi te dzīvo — maza ceļa un purva malīnā, kur reti ripo autobuss. Edgars Geiduks, viņa māsa Olga ar dēliņu, māte un vecmamma. Reizi pa reizei, kad uzurda atmiņas par senčiem, kuri pirmā Ulmaņa valdīšanas laikā apsaimeņkoja šīs mājas, Edgars apskata diplomu, ko par linu audzēšanu kā uzvarētājs kādreiz saņēmis viņa vectēvs.

Olga stāsta, ka dzērveņu lasīšana viņai ir neliels bizness. Vismaz šobrīd tā ir prece, kuru Rīgas tirgū var pārdot. Un vēl Olga domā iekopt palielāku zemeņu lauciņu, ir iestādījusi arī augļu dārzu.

Geiduki dzīvo tā dēvētajā pagasta «trešajā pasaules valstī», kur bērniem uz skolu jāmēro daudzi kilometri, kur brīžiem nekursē pat autobuss. Edgars un Olga ir jauni cilvēki, kuri vismazāk skumst pēc kolhozu «zelta» laikiem, kad visiem piederēja viss, bet katram atsevišķi nekā...

Šīs mājas būvētas 1905. gadā, tā ir vecā sādžas zeme. Pie šīm mājām svētību vecajiem un jaunajiem saimniekiem devis krusts — Latgalei tik raksturīgs un nepieciešams ticības simbols.

Ja Olgu interesē ābeļdārzs, zemenes, dzērvenes un dažādi mājas darbi, Edgars sev meklē un rod vīrieša cienīgu biznesu.

Edgars Geiduks pie jaunbūves.

Kā pats teica, lai izdzīvotu, nedaudz jānodarbojas ar meža darbiem. Pirmām kārtām vajag materiālus celtniecībai, saimniecības ēkām. Viņš apguvis arī krāšņu likšanas meistara amatu, prot mūrēt kamīnus. Tā ir tikai viena viņa aizraušanās. Dzīve spiež apgūt arī citus ama-

tus. Pats sameistaroja kartupeļu stādāmo mašīnu, un tagad šis darbs sokas daudz veiklāk. Iecerēts izgatavot arī kartupeļu rokamo mašīnu.

Edgars patlaban būvē saimniecības ēku, kur būs arī darbnīcas. Turpmāk cels sienu šķūni, jo nav kur barību uzglabāt.

Viņi vairumā audzē bekoncūkas, tur sīvēnātes. Nesūdzas, ka gaļas kombināti lēti pērk vai neiepērk cūkgaļu vispār. Viņi bekonus pārdod Rīgā. Ir savi klienti, kas pat paši atbrauc gaļai pakal.

Viņu pirmais palīgs lauku darbos, ko nopirka, bija zirgs. Tagad ir traktors. Bet pirmais bizness bija neveiksmīgs. Atceļoties sentēvu tradīcijas, iesēja linus, ar rokām noplūca, jo tehnikas nebija. Darbs izrādījās veltīgs, jo realizēt šo produkciju un iegūt naudu tā arī neizdevās.

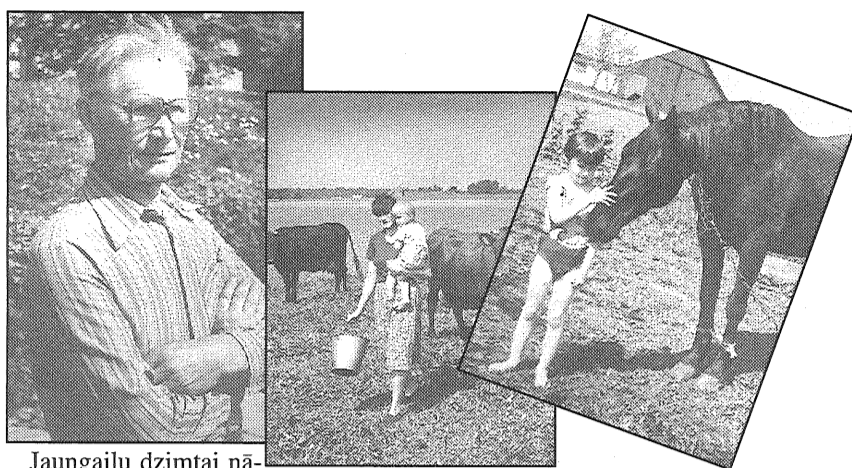
Un tomēr viss pamazām iet uz priekšu. Lauki ir apsēti, aug bekonis, kas līdz šim bija lielākais peļņas avots. Ir nedaudz meža, kuru nepieciešamības gadījumā varētu arī pārdot.

Geidukiem patīk šis pašnoteikšanās laiks, kad pats sevi vai spēsi padarīt par turīgu saimnieku vai saimnieci, vai arī paliksi nikuļa lomā. Brālim un mātai — Edgaram un Olgai — pēdējais variants droši vien nedraud.

Atvadoties nevarēju nepajautāt: «Vai tad laukos jauniem cilvēkiem, kurite mājā, tomēr nav nedaudz garlaicīgi?» Viņi atbildēja: «Kad gribas izklaidēties, braucam uz Rīgu. Tur daudz radu un daudz iespēju atpūsties. Pēc tam — atkal vagā iekšā...»

PAGASTS

Jaungaiļu dzimtas mājās tikāties tikai ar Jāni senioru, jo šo māju jaunais saimnieks Jānis nebija klāt. Toties bija divi burvīgi zēni — Andris un Juris, viņu mamma Marija un vecmamma. Jau iepriekš Siļukalna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis un zemnieku konsultants Andris Opolais zināja teikt, ka Jaungaiļu apsaimniekojamā zeme ir ļoti sakopta. Daudz audzē graudaugu, tāpat kā visi Latgales zemnieki «kaujas» ar naudas problēmām, jo nevar izaudzēto par pienācīgu cenu pārdot. Te ir ļoti auglīgi tūrumi, jo kolhozu laikos audzētas rušīnāmkultūras. Lauki jau toreiz bija labi mēsloāti, kopti. Arī šīs zemes mantinieki Jaungaiļi ir nopietni saimnieki, kas prot ar zemi apieties un no laukiem ražu iegūt.

Jaungaiļu dzimtai nācies izbaudīt komunistu represiju laikus. Jānis Jaungailis vectēvs šo pārindarījumus atcerējās tā:

— Es mācījos arodskolā Rīgā, kad

mani, sešpadsmitgadīgu zēnu, savāca un aizsūtīja uz Sibīriju. Nokļuva Amūras apgabalā, kur kolhožā nostrādāju no 1949. līdz 1954. gadam, kad atbrīvoja.

Kāpēc? Iespējams, ka iemesls bija tas, ka manam tēvam, šo māju saimniekam, piederēja Latgalei neraksturīgas lielas zemes platības. Tēvam nebija nomaksāti nodokļi... Kā vēlāk paskaidroja, tad es esot nepamatoti izsūtīts.

1954. gadā, kad atgriezās tēva mājās, lielā kūts bija nacionalizēta. Tajā ierīkoja kolhoza klēti. Pamazām atjaunoju māju, strādāju kolhozā par mehanizatoru. Tā arī dzīvojam.

Tagad Jaungaiļi seniori apsaimnieko trīs hektārus, bet pārējo mantojamo zemi atvēlējuši dēla ģimenei. Palīdz bērniem un mazbērniem Latgales zemnieka grūto taku mīt...

Attēlos: Jānis Jaungailis; Maija ar Juri pie savām brūnajām; Andris ir draugos ar Lindu.

Ojārs un Jānis Seiļi līdz šim bija strādājuši visādus citādus darbus. Tāpat kā visus laukos dzīvojošos jaunos cilvēkus, viņus skumdina tas, ka pārāk plāns ir tas lats, ko var nopelnīt, audzējot graudus vai lopus. Tāpēc viņi spēja pierunāt savus vecākus, lai palīdz nopirkt gatera iekārtas kokmateriālu sagatavošanai un pārdošanai.

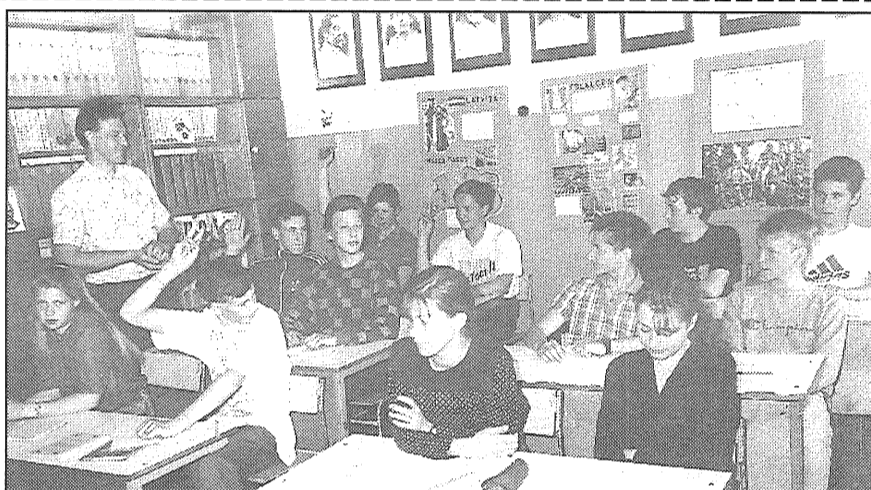
Februārī pirmās iekārtas tika atvestas, iekārtota kokzāģētava, patlaban viss tiek iemēģināts. Iepriekš puīši nopirka cirsma.

Tā nebūs zemnieku saimniecība, kas nodarbojas ar kokapstrādi un produkcijas realizāciju, bet gan SIA, kuru tuvākajā laikā abi brāļi reģistrēs. Sākotnēji tā nebūs arī nekāda lielā peļņa, jo ir skaidrs, ka jānopērk jaudīgākas kokap-

strādes iekārtas.

Ja šādas iekārtas būtu iegādātas vismaz pirms pāris gadiem, kad par koksnes eksportu maksāja vairāk, izlaušanās no parādiem būtu daudz daudz vienkāršāka. Un tomēr arī šajā aizrautībā — meklēt un arī atrast savu vietu un mēģināt savu nelielo biznesu iekārtot, lai perspektīvā tas dotu peļņu, — tā ir katra īsta vīra cienīga iecere. Pagastā viņi ir pirmie jaunie cilvēki, kuri droši uzsāk savu biznesu. Puīši mēģinās ielauzties daudz spēcīgāku firmu un uzņēmēju sabiedrībā, kura nodarbojas ar koksnes eksportu, lai radītu konkurenci.

Attēlā: Gatera saimnieki Jānis un Ojārs Seiļi; strādnieki Jānis Sondors, Aivars Vaivods, Ēriks Latkovskis, Viesturs Liepiņš.

Siļukalna pamatskola ir viena no lielākajām lauku pagastu skolām, jo tajā mācās 87 audzēkņi. Pamatskolā strādā trīspadsmit pedagogi. Nākamajā mācību gadā Siļukalna pamatskolā uzsāks mācības piecpadsmit bērni, taču ar ministrijas noteikto klašu komplektu skaitu pēc obligātā skolēnu daudzuma klasēs, perspektīvā var būt problēmas arī šai pagasta skolai, kur audzēkņu skaits pagaidām vēl ir pietiekami liels.

Attēlā: devitklasnieki, kuriem pavisam drīz skanēs pēdējais skolas valsis. Lielākā daļa no viņiem dosies uz tehnikumiem, arodskolām, lai iegūtu specialitātes. Citi mēģinās kļūt par Preiļu ģimnāzijas audzēkņiem.

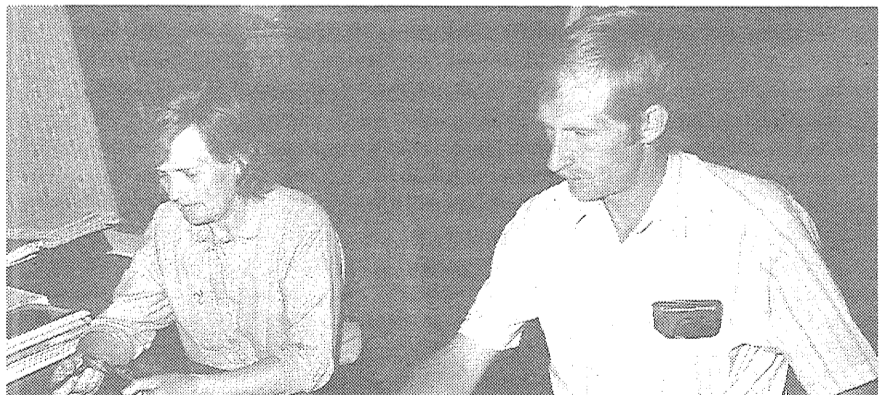
Vai pagastam nepieciešams arī savs policists? Noteikti. Tā uzskata pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis.

Lūk, arī viņš — Aivars Greiļis, kas sarunājas ar autovadītāju. Ja viss kārtībā, tad bez problēmām abi, šoferim un kārtības sargātājam.

Tā tas bija arī šoreiz. Sabiedrības kārtības uzraugs sacīja, ka viņam pagastā darbs ritot bez lieliem starpgadījumiem.

Zemes reforma tuvojas nobeigumam

Valsts zemes dienesta inspektore Janīna Bluzma un Siļukalna pagasta zemes komisijas priekšsēdētājs Voldemārs Teilāns.

Siļukalna pagastā zemes īpašuma tiesību atjaunošanai pieteikušies 322 mantinieki. Zemesgrāmatā savus īpašumus ir ieregistrējuši 60 īpašnieki. Galvenais iemesls, kāpēc daudzi zemes īpašnieki nav varējuši juridiski noformēt savu īpašumu, ir tas, ka sākotnēji, kad varēja notikt robežu ierādīšana dabā par valsts budžeta līdzekļiem, cilvēkiem vēl nebija sagādāti dokumenti. Tagad, kad ir dokumenti, savukārt nav budžeta līdzekļu.

Patlaban robežzīmes ir tikai 90 zemes man-

totājiem. Patlaban 120 topošie zemes īpašnieki vēl nav zemes komisijā iesnieguši nepieciešamos dokumentus. Lūk, tas lielā mērā arī ievilcina zemes reformu mūsu pagastā.

Kur ir runa par mantu, tur ir arī strīdi. Šie strīdi dažkārt nonāk līdz tiesai, kad ir mantinieki, kuri nepiekrīt sākotnēji iezīmētajām robežām. Tā atkal ir likumdošanas vaina. Mēs gribētu, lai zemes īpašumi nebūtu tik stūrains, kā tas bijis agrāk. Diemžēl mantinieki bieži vien ir nepieņēmuši un pieprasa, lai zeme ierādīta vecajās ro-

bežās. Latgalē, kur bija un ir mazi īpašumi, zemes gabali būs atkal ar daudzām robežzīmēm.

Un vēl viena, mūsdienu, šīs zemes reformas neveiksme. Likumā noteiktā kārtība, kādā īpašnieki atgūst zemi, lielā mērā ir izputinājusi pirmos, tā dēvētos Breša zemniekus. Tolaik, kad pirmie drosminieki ņēma zemi, kolhozi tiem atvēlēja dažādus neapsaimniekotus un nomaļus zemes gabalus. Pirmie zemnieki tos sakopa, iestrādāja, un tagad tie viņiem tiek atņemti, ja vien zemes mantinieks to vēlas. Strīdus gadījumos tiesa allaž pieņem lēmumu par labu zemes īpašniekam, jo likumdošana paredz šādas tiesības.

Mums ir paveicies, ka nav centra ciemata un uz īpašnieku zemes nav uzbūvētu dzīvojamu ēku vai citu būvju. Ciematā ir tikai viens mantinieks, kurš vēl nav izlēmis: ņemt zemi, kur ir uzbūvēta dzīvojamā māja, īpašumā vai saņemt kompensāciju. Tas lielā mērā atvieglo zemes komisijas darbu un sagādā mazāk rūpju bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem.

Pagājušajā gadā pagastā bija 280-290 hektāru neizmantojams zemes. Šogad šādu platību būs nedaudz mazāk — apmēram 200

hektāru. Ļoti ceram, ka līdz rudenim arī šīs platības kļūs par īpašumu. Daudzi siļukalnieši, kuri nopietni grib organizēt savu saimniecību, pieprasa papildus zemes platības. Vai mēs tās varēsim viņiem piešķirt, rādīs 1. jūnijs, bet vēl jo vairāk — 1. novembris, kad praktiski beidzas zemes piešķiršanas laiks. Būs skaidrs, cik liela būs pagasta īpašumā esošā zeme. Tad attiecīgi rīkosimies.

Nedaudz, tomēr ir arī atteikumi no zemes. Pārsvārā tā ir zemes maiņa uz citu pagastu vai pat citu rajonu, kur pie bērniem pāriet dzīvot veci cilvēki. Arī šādu varbūtību zemes reformas likums paredz.

Pagasta cilvēki priecājas par atgūto zemi, bet nedaudz šaubās un baidās, vai zeme paliks kā viņu nekustamais īpašums, kas mantojumā pāries no paaudzes uz paaudzi. Tas ir tāpēc, ka savulaik latviešu tauta ir pārdzīvojuši represijas, cilvēki ir iebaidīti. Protams, tie, kuri savulaik ir aizbraukuši no pagasta, bēgdami no kolektīvizācijas, un kļuvuši par pilsētniekiem vai dzīvo citos novados; joprojām daudzkārt nav izlēmuši to, vai viņi apsaimniekos vai neapsaimniekos iegūtos īpašumus, nezina, kāds valstī būs zemes tirgus.

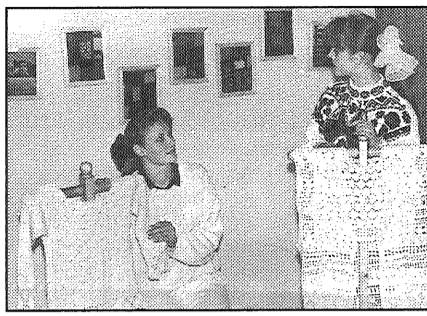
Materiālus sagatavoja Aina Iljina. Jāņa Silicka foto.

Mūsmāsiņas adīklī puķes, rozes ieadīja...

Katru gadu maija sākumā, tajā laikā, kad tiek atzīmēta Mātes diena, Sutru pamatskola rīko savu audzēkņu darbu izstādi. Šogad tā bija plašāka nekā iepriekšējos gados, tāpēc izstāde tika izvietota Sutru pagasta kultūras namā, kur guva arī pagasta ļaužu apbrīnas pilnu atsaucību. Jaunāko klašu audzēkņu prasme bija redzama papīra darbos, lielākās meitenes bija izstrādājušas īstus rokdarbus, bet zēni — apstrādājuši koku. Sutru pamatskolā rokdarbu un amatu mācībai tiek veltīts daudz vērības, un rezultātā skolas audzēkņi spēj regulāri piedalīties rajona mājturības olimpiādēs, kur gūst labus rezultātus. Audzēkņu darbi bija arī izstādīti visu skolu rokdarbu izstādē Līvānos. Par skolas labākajām rokdarbniecēm atzītas Maija Ušacka un Kristībe Beļusova, abas mācās 9. klasē. Viņas ieskaitītas arī rajona pašu labāko rokdarbnieču kārtā.

Skolā labi iekārtots mājturības kabinets, bet mājturības skolotāja Elita Grigale, kas savā laikā ir ieguvusi ķīmijas skolotājas specialitāti Daugavpils augstskolā, pēc tam mācījās un absolvēja otru augstskolu — Latvijas Valsts universitātes Pedagoģijas fakultātes mājturības nodaļu. Šogad viņa papildināja zināšanas, neklātienē mācoties un beidzot viengadīgos kursus «Ziedu dizains un dabas materiālu kārtošana». Tāpēc Sutru meitenes mācās un arī prot strādāt ar dabas materiāliem. Sutru pamatskolas skolnieces ir apguvušas dažāda veida rokdarbus, tāpēc izstādē bija skatāmi gan austi, gan tamborēti, adīti, mezgloti darbi, izaustas celaines un audenes, jostas, minigobelēni.

Skolā labi iekārtota arī koka apstrādes darbnīca, kur zēni amatu mācības skolotāja Ivara Pakera vadībā iemācījušies gatavot kolosālus, kā izsakās visi, kas to redzējuši, virpotus svēcturus, traukus un citas lietas. Ivars Pakers ir absolvējis Daugavpils augstskolu, iegūstot amatu mācības speciālista

diplomu.

Mātes, kā arī Sutru pagasta ļaudis, skola iepriecināja ne tikai ar jauko rokdarbu izstādi, bet arī ar pašdarbnieku koncertu, ko ar saviem audzēkņiem sagatavoja skolotāja Elita Grigale, Biruta Freimane, Anita Beļusova, Anita Ručevska.

L.Rancāne

Attēlos: ● Līga Usāne un Maruta Vaivode ar pašu rokām darinātajiem apģērba gabaliem.

● 9. klases skolnieces Maijas Ušackas kā labas rokdarbnieces vārds jau pazīstams ārpus pagasta robežām.

J.Silicka foto

Autotransporta komercpārvadājumi ar licenci

Autopārvadājumu likums, ko Saeima pieņēma pērnā gada augustā, reglamentē autopārvadājumus — gan kravas, gan pasažieru. Likums nosaka, ka veikt kravu vai pasažieru komercpārvadājumus pārvadātājs (fiziska vai juridiska persona) drīkst tikai tad, kad ir saņemta speciāla atļauja (licence). Tas nozīmē, ja pārvadātājs sniedz jebkuru pasažieru vai kravas pārvadājuma pakalpojumu par maksu, šī atļauja (licence) ir nepieciešama.

Ministru kabineta 1995. gada 31. oktobra noteikumos nr. 321 «Noteikumi par uzņēmējdarbības ierobežojumiem» ir noteikts, ka rajonu (republikas pilsētu) pašvaldības izsniedz atļaujas (licences) pasažieru komercpārvadājumiem — attiecīgās pašvaldības teritorijas robežās, bet kravu komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem un pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem (gan starptautiskajiem, gan valsts teritorijā) licences izsniedz Autotransporta valsts inspekcija, kura atrodas Rīgā, Brīvības ielā 48/50, tālr. 7280856. Dokumentus licences saņemšanai var iesniegt arī inspekcijas filiālēs: Jēkabpilī, Rīgas ielā 224, tālr. 23847, Daugavpilī, Balvu ielā 1, tālr. 36497; Rēzeknē, Jupatovkas ielā 1, tālr. 33827.

Licences saņemšanas kārtību nosaka Satiksmes ministrijas «Noteikumi par licenču saņemšanas kārtību autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbībai» (publicēti «Latvijas Vēstnesī» nr. 3, 1995. gada 9. janvārī).

Licences var saņemt gan fiziskas, gan juridiskas personas.

Atbilstoši noteikumiem licences, pēc uzņēmēja vēlēšanās, tiek izsniegtas uz laiku no 1 līdz 5 gadiem. Bez licences uzņēmējam izsniedz arī licences kartiņas uz katru pieteikto autotransporta līdzekli un tas ir dokuments, kas apliecina, ka uzņēmējs, kā šī autotransporta līdzekļa turētājs, ir likuma noteiktā kārtībā saņēmis licenci autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbībai.

Licences kartiņas izsniedz uz 3, 6, 9 mēnešiem vai 1 gadu fiziskai personai, ja izņemts patents, arī uz 1 mēnesi. Veicot autotransporta komercpārvadājumus, licences kartiņai jāatrodas pie autotransporta līdzekļa

vadītāja un jāuzrāda personai, kurai ir kontroles tiesības, pēc tās pieprasījuma.

Ne visiem pārvadājumiem vajadzīga licence. Licencēšanas noteikumu pielikumā šādi pārvadājumi ir uzskaitīti.

Bez licencēm inspekcija izsniedz arī citus ar autotransporta pārvadājumiem saistītus dokumentus.

Lietderīgi informēt pārvadātājus, ka pašreiz Ministru kabinetā tiek izskatīti noteikumi par kontroles kārtību autopārvadājumu jomā un pavisam drīz tie stāsies spēkā.

Ar šo noteikumu pieņemšanu autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbība tiks pakļauta vēl stingrākai un iedarbīgākai kontrolei trīs līmeņos, t.i. valsts kontrole, kuru veiks Autotransporta valsts inspekcijas kontrolieri. Tie ir izvietoti republikas 9 zonās, apņēmot ar kontroli visu Latviju. Vietējā nozīmē tā būs pašvaldību kontrole, kura veiks autotransporta valsts inspekcijas kontroli savas pašvaldības teritorijā un visbeidzot pašu (lielāko) uzņēmēju kontroli — tā lielāko uzmanību pievērsīs savu pārvadājumu kontrolei, piemēram, bilešu kontrole pasažieru pārvadājumos un tamlīdzīgi.

Kā noskaidrots jau veiktajās pārbaudēs, pašreiz valsts robežās vēl daudzi komercpārvadājumi, it sevišķi kravu, tiek veikti bez licencēm.

Administratīvo pārkāpumu kodeksā sods par komercpārvadājumu veikšanu bez licences vai tās lietošanas noteikumu pārkāpšanu ir paredzēts bargs, pat līdz autotransporta līdzekļa konfiskācijai. Tāpēc, lai nerastos domstarpības ar kontrolējošām institūcijām, visus, kas vēlas nodarboties vai nodarbojas ar autotransporta pārvadājumiem, bet nav saņēmuši licences, griezties Autotransporta valsts inspekcijā, tās filiālēs un precizēt licences nepieciešamību savu plānoto pārvadājumu veikšanai, tur var iegādāties arī autopārvadājumu regulējošo normatīvo dokumentu bukletu, kas ir labs palīgs uzņēmējiem.

M.Kleinšmits,

Autotransporta valsts inspekcijas vadītāja vietnieks, licencēšanas daļas vadītājs

Ziņas no policijas

Preiļu policijas iecirknis

15. aprīlī saņemts iesniegums no B., kas dzīvo Stabulnieku pagasta Mežatrūpos, ka dēls Valentīns Babris alkohola reibumā mājās izraisīja ģimenes skandālu. Par sīko huligānismu sodīts ar piecām diennaktīm arestā.

16. aprīlī par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem administratīvi sodīta Anna Novika, kura dzīvo Preiļos Zaļā ielā. Šajā pārkāpumā viņa gada laikā pieķerta atkārtoti. Sods — 200 latu.

17. aprīlī alkohola reibumā Nikolajs Maļickis izdauzīja sešas logu rūtis mājai Preiļos, A.Upīša ielā 18. Ierosināta krimināllieta. Alkohola reibumā skandālu ģimenē Aizkalnes pagasta Mazajos Šņepstos sarīkoja Jānis Stulpāns. Materiāls nosūtīts tiesai, tiesa vainīgo brīdināja.

18. aprīlī naktī uzlauzts 61. veikals Silajānos, pazuduši alkoholiskie dzērieni, dažādas pārtikas preces. Ierosināta krimināllieta. Vainīgie aizturēti, tie izrādījās kāds tēvs ar bērniem no Rēzeknes rajona. Izmeklēšanā atklājās, ka viņi vainojami arī iepriekš notikušajā veikalā «Žannat» uzlaušanā.

Saunas pagasta Betišķos Jāzeps Mauriņš alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts brīdinājums.

19. aprīlī saņemts iesniegums no K., dzīvo Preiļos Rēzeknes ielā, ka 16. aprīlī no skapja dzīvoklī pazuduši 4 lati. Vainīgā, kāda preliete, tika aizturēta. Viņas rēķinā bija arī cita zādzība — no V., kas dzīvo Brīvības ielā, 11. aprīlī bija nozagusi zelta ķēdīti ar krustu. Ierosināta krimināllieta.

Par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem no savām mājām Lielajos Anspokos Saunas pagastā administratīvi sodīta Silvija Romanovska.

21. aprīlī Rušonas pagasta Svalbu iedzīvotājam S. Preiļos nenoskaidrotos apstākļos pazuda 60 lati. Vainīgais atklāts, ierosināta krimināllieta. Jānis Brūvers, kurš dzīvo Stabulnieku pagastā, pastāvīgi lieto alkoholu, rīko ģimenes skandālus. Oficiāli brīdināts.

22. aprīlī paju sabiedrības «Ausma» mehānisko darbnīcu dispečertelpās Jānis Mauriņš izdarīja huligāniskas darbības. Materiāls nosūtīts tiesai izskatīšanai.

24. aprīlī par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholo-

liskajiem dzērieniem no savām mājām pie administratīvās atbildības saukts Galēnu pagasta Makarovkas iedzīvotājs Mihails Ivanovs. Sods — 100 latu.

Silajānu pagasta Leitānu iedzīvotājs Pēteris Strukovs alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Materiāls izskatīšanai nosūtīts uz tiesu.

Saņemts iesniegums no Preiļu elektrotīklu rajona priekšsēdētāja, ka 23. aprīlī naktī Saunas pagasta Smelteros izjaukti divi spēka transformatori. Ierosināta krimināllieta, tiek veikta izmeklēšana.

Par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem savās mājās Galēnos pie administratīvās atbildības saukts Anatolijs Grigorjevs. Sods — 100 latu.

Galēnu pagasta Gribolvas iedzīvotājam S.pazuda viņam piederoši taras kluči un malka, kas atradās Siļukalna pagasta Upeniekos. Noskaidroti vainīgie Siļukalna iedzīvotāji, ierosināta krimināllieta.

Alkohola reibumā savu bijušo sievu S. Preiļos Pils ielā piekāva Andris Brakovskis. Materiāls nosūtīts tiesai — 25 latu.

25. aprīlī Pēteris Gražulis izdarīja huligāniskas darbības pret M., kas dzīvo Preiļos, Daugavpils ielā. Materiāls nosūtīts tiesai, vainīgais sodīts ar 15 diennaktīm aresta.

26. aprīlī par kravas pārvadāšanu bez atbilstošām pavādzīmēm pie administratīvās atbildības saukts Kirils Ksendzovs. Sods — 200 latu.

27. aprīlī saņemts iesniegums no Siļukalna pagasta Opuļu iedzīvotāja S., ka 26. aprīlī Rēzeknes rajona prokurors Raimonds S. kopā ar Pēteri Sirmo un Aldi Meikulānu izdarīja huligāniskas darbības iesniedzēja mājā. Materiāls nosūtīts izskatīšanai apgabālprokuratūrai. Materiāls par Pēteri Sirmo un Aldi Meikulānu pārsūtīts Preiļu policijai, abi oficiāli brīdināti. Materiāls par Raimondu S. — Latvijas ģenerālprokuratūrai.

28. aprīlī M. piederošajai mājai Rēzeknes ielā uzlauzta durvis, pazudušas sadzīves mantas un trauki. Ierosināta krimināllieta, notiek izmeklēšana.

29. aprīlī Stabulnieku pagasta Pastaros Alberts Boļšaks un Antons Lācis kārtoja savstarpējus rēķinus ar huligāniskām darbībām. Antons Lācis ar tiesas lēmumu brīdināts.

Stabulnieku pagasta Mežatrūpu iedzīvotāja Anna Karazina sistemātiski lieto alkoholiskos dzērienus, rīko skandālus. Tiesa sodīja ar trīs diennaktīm arestā.

30. aprīlī saņemts iesniegums no Aizkalnes pagasta Antānu iedzīvotāja G., kuram 21. aprīlī no būriem pie mājas pazuda trīs truši. Vainīgais noskaidrots, ierosināta krimināllieta. Anna Ivanova, dzīvo Rožkalnu pa-

gastā, sarīkoja skandālu pret G. Izteikts oficiāls brīdinājums.

5. maijā Vārkavas pagasta Ančkinos pret U. huligāniskas darbības izdarīja Vladimirs Minovs. Materiāls nosūtīts tiesai, piespriestas trīs diennaktis arestā.

6. maijā saņemts iesniegums no Š., dzīvo Preiļos, Rēzeknes ielā, pret viņu Andris Lazdāns izdarīja huligāniskas darbības. Vainīgajam jāmaksā naudas sods — 10 latu. Preiļu iedzīvotājs S. konstatēja, ka no mājas pagalma Rēzeknes ielā 36 aizdzīta viņam piederoša mašīna — moskvičs. Mašīna tika atrasta ātri vien, Preiļos. Ierosināta krimināllieta pret prelieti Sandi C.

7. maijā Vārkavas pagasta Pilišķos pret V. huligāniskas darbības izdarīja Vasilījs Uljanovs. Tiesa piesprieda piecas diennaktis arestā. V. no Līvāniem griezās policijā, jo no viņai piederoša meža Sutru pagasta Rubeņkalnā izgriezti 38 skujkoki. Vainīgie, vietējie Sutru iedzīvotāji, noskaidroti, ierosināta krimināllieta.

8. maijā Preiļos, N.Rancāna ielā savas mājas kāpņu telpā pret Dž. huligāniskas darbības veica Jevģēnijs Bečs. Materiāls nosūtīts izskatīšanai uz tiesu, piespriestas 12 diennaktis aresta.

13. maijā par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem no savām mājām Riebiņu pagasta Pauniņos pie administratīvās atbildības saukts Dmitrijs Mihailovs. Sods — 100 latu.

17. maijā pulksten 14.17 Preiļos, Cēsu ielas iedzīvotāji ar uztraukumu vēroja, ka pie 9. nama cita pēc citas ierodas gāzes avārijas dienesta, ugunsdzēsības, ātrās palīdzības un policijas mašīnas. Kā izrādījās pēc tam, gāzes saimniecība rīkoja mācību trauksmi. Gāzes automašīna devās uz «avārijas vietu». Un, kā līdzīgos gadījumos jādara, visi pārējie dienesti tika izsaukti. Atgriežoties mājās un ieraugot pie durvīm visas četras mašīnas, iedzīvotājus gan var ķert trieka.

21. maijā no sākumskolas «Auseklītis» pazudis konstruktors «Lego» ievērojamā daudzumā, kas kopā sastāda lielu summu. Notiek izmeklēšana.

Policija meklē

9. maijā no savām mājām Saunas pagasta Klindžanos ar maršruta autobusu uz Rēzekni devās Anita Antona meita Kononova, dzimusi 1972. gadā, un līdz šim laikam nav atgriezies. Bija ģērbusies melnā vilnas džemperī, brūnā blūzē, melnos vārkos, melnās kurpēs, līdzīgi melna somiņa ar dokumentiem.

Visi, kam ir informācija par Anitas Kononovas atrašanās vietu, tiek lūgti griezties tuvākajā policijas iecirknī personīgi vai zvanīt pa tālruni 02, 22787.

Aikai neizsīkt

Maija trešajā svētdienā bibliotēka un skola aicināja gan vietējos ļaudis, gan bijušos randauciešus, kas tagad kļuvuši slaveni, uz sarīkojumu, kas bija veltīts novadnieka Jura Pabērza 105. dzimšanas dienai. Pabērzu dzimta Arendolē ir īpaša, no tās nākuši sabiedriski darbinieki, literāti. Jurs Pabērs, kam šogad jūlijā apritēs 105 gadi kopš dzimšanas un kuru Rožkalnu pagasta ļaudis ar piemiņas plāksni godina pie viņa dzimtajām mājām, bija ievērojams jurists, rakstnieks, brēļnieks, sabiedrisko darbinieku pirmās Latvijas literāts. Viņa brālis Sebastians Pabērzs bija Daugavpils apriņķa valdes priekšsēdētājs, Saeimas loceklis, Zemes bankas padomes loceklis, aizsargu bataljona komandieris, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris. 1941. gada 14. jūnijā aizsākās viņa ceļš deportācijā, un viņa mūžs aprāvās svešā zemē. Jura Pabērza dēls Juris Pabērzs ir literatūrkritiķis, viņa meita Ilona Salceviča arī literatūrkritiķe, pasniedzēja Rēzeknes augstskolā.

Ne jau visi, kas tika aicināti uz šo novadnieku tikšanos pakāvēties jaunības takās, attāluza, veselības vai darba pie-

nākumu dēļ varēja ierasties.

Leons Varšlavāns, 98 gadus vecais bijušās Amuļu skolas pārzinis no 1925. līdz 1940. gadam un viņa kundze, skolotāja **Emīlija Giluča Vaivode** tagad dzīvo ASV. Uztur sakarus ar skolu, un arī šajā reizē klātesošie varēja iepazīties ar Leona Varšlavāna atsūtīto atmiņu pierakstu, ar vēstuli absolventiem. Varšlavānu ģimenei, **Henrikam Somam**, vēsturniekam, pasniedzējam Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē, Pabērzu dzimtas pārstāvim, **Artūram Vaideram**, «Dienas» sporta nodaļas vadītājam, **Vandai Davidanovai**, žurnāla «Zeltene» redaktorei Arendoles sieviešu ansambli «Dzeipurs» sūtīja sveicenu ar dziesmām. Bet tie, kas bija mērojuši tuvākus un tālākus ceļus, ar aizkustinājumu, ar sirsnīgiem vārdiem tikās ar bijušajiem skolotājiem, skolas biedriem, pēc mazo skolas bērnu, kuri lasīja dzejolišus, sejiņām centās uzminēt, no kādas dzimtas viņi nākuši, un arī nekļūdījās. Lūk, šie cilvēki, kas bija ieradusies uz novadnieku tikšanos Arendolē.

Antonina Reķēna, habilitētā zinātņu doktore filoloģijā, Liepājas pedagoģiskās augstskolas profesore, grāmatas «Amatniecības leksika dažās Latgales dienvidu izloksnēs un tās sakari ar atbilstošiem nosaukumiem slāvu valodās» autore. **Ģimusi Latgalē**, viņa ar savu erudīciju, šarmu, zināšanām, labām rakstura īpašībām iemantojusi liepājnieku cieņu un pirms pāris gadiem kļuva «Gada liepājniece-93». Izdošanai pašlaik tiek gatavots Antonīnas Reķēnas apjomīgs darbs «Kalupes izloksnes vārdnīca».

— Atmiņās es nereti staigāju pa skaistajām Randaukas taciņām. Tāpēc šodien no visas sirds pateicos tiem cilvēkiem, kas sagādā mums tik skaistus, aizkustinājuma pilnus brīžus, pirmām kārtām direktoram Jānim Lazdānam. Šeit esot, es pārdomāju šīs vietas nosaukumus — Arendole, Randauka. Vai bērni zina, kāpēc tāds nosaukums? Vai zina, ka šeit mūsu tēvu tēvi lieca muguras zem vagaru rīkstēm, apstrādāja tā saucamās «morgas», par tām man ir aprakstīts, bet pa nakts tumsu gāja strādāt savā zemītē? Loti īss bija tas brīdis — no divdesmitajiem līdz četrdesmitajiem gadiem, kad viņi jutās saimnieki uz savas zemes. Pēc tam atkal viņu pūles tika sagrautas.

Daudzus gadus pa vasarām es braukāju vākdama materiālus. Cilvēki bija ļoti atsaucīgi, un grāmata par amatniecības leksiku ir tapusi, pateicoties viņiem, viņu sniegtajiem padomiem. Kā es priecājos par mūsu — latgaliešu valodu, cik tā ir bagāta, kā ir atrasts katram darba rīkam savs, pie tam — zīmīgs nosaukums. Grāmata kopā parādīti arī visi slāvismi. Mūsu zemi ir minuši gan poļi, gan krievi, gan baltkrievi, gan citi, bet, lūk, saglabāts latgaliskais gars. Esmu sagatavojusi Kalupes izloksnes vārdnīcu. Tā nāks klajā, pateicoties arī mūsu novadnieka, valodnieka, cilvēka ar gaišu prātu, Alberta Sarkanā gādībai.

Man gribas pieminēt savus pirmos skolotājus. Te viņu soļi. Kā viņi prata, tā mūs mācīja. Atceros mācību pārzini Varšlavānu, viņa sievu Emīliju, kas mācīja vācu valodu. Pūdānu kundze mums mācīja matemātiku, un dažreiz izmantoja arī nepedagoģiskus paņēmienus, bet viņa to darīja, labu gribēdama, lai iedzītu mūsu galvās matemātiku. Pūdānu kungs mācīja dziedāšanu un ģeogrāfiju.

Visu mūžu man atmiņā glabājas dziesma «Lokaties(i), mežu gali» tik skaistā izpildījumā, kā to dziedāja viņš. Trīsdesmit deviņajā gadā ģeogrāfijas stundās jau ieskanējās bāiju notis, bāiju sajūta, par to, kas mums draud.

Šeit varētu pieminēt visus skolotājus. Jo viņi mācīja tā, ka mēs pēc šīs skolas varējām doties uz ģimnāziju un izturēt visus pārbaudījumus. Par šo sagatavotību skolotājiem liels paldies. Un tiem, kas ir aizsauls ceļos, lai arī viņiem tur spīd gaisma.

Janīna Kursīte, profesore, habilitētā filoloģijas zinātņu doktore, Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājlocekle. Kopā ar A.Stafecku izdota grāmata «Latgales literatūra», daudz publicējusies republikas presē, žurnālā «Karogs», laikrakstā «Literatūra un Māksla», īpaši daudz rakstu par tautas dziesmu senākā slāņa un satura jautājumiem. 1988. gadā iznākušas Janīnas Kursītes grāmatas «Latviešu dzejas versifikācija 20. gadsimta sākumā», «Laika zīmes dzejā». Drīzumā iznāks «Latviešu folkloru mītu spoguļi».

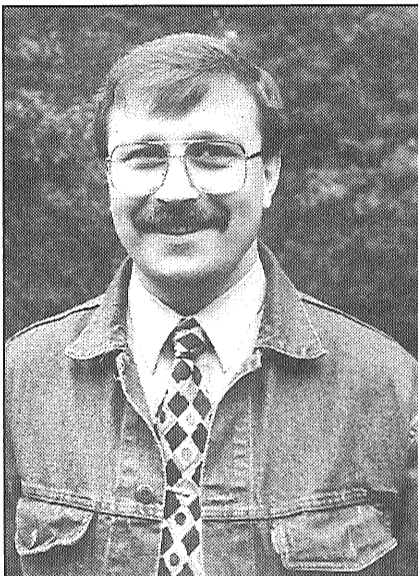
— Te tik skaisti dzied ansamblis «Dzeipurs», bērni skaita dzejolišus, un es domāju, mēs tak krievu laikos mācījāmies visādus Sudrabkalnus un Luksus, bet nekas taču no viņiem nav palicis prātā. Bet kā svētcentrs ir palikuši prātā skolotāji — Aļiki, Kokini. Daudzām paaudzēm viņi ir mācījuši. Un vēl — fizikultūras skolotājs Kalvāns, jo man ļoti patika rokasbumba.

Un taču jau šajā skolā veidojās kaut kāda iekšēja ķecerība, ko vēlāk, mācoties Līvānu vidusskolā, vairs nespēju apvaldīt. Es, mana māsa (klātesošā restauratore Zinaīda Grīnfelde. *Autores piez.*), klasesbiedri slepeni līmējām Lēņinam uz pakauša lapiņas. Tas bija septiņdesmitajos gados. No vienas puses izdarījām labu darbu, skolai esot gribējuši piešķirt Lēņina vārdu, bet nu vairs nepiešķir. No skolas mūs izslēdza. Rīgā universitātē mūs arī neuzņēma. Varēju iestāties tikai Tartu universitātē Igaunijā. Tajos gados šajā universitātē sabrauca politiski neuzticami no visas savienības.

Otra skola, kas it kā nāk atpakaļ un atgriežas, ir tā, kas nākusi no veco vietējo ļaužu nostāstiem, kas dzirdēti tepat bērniībā. Tos stāstīja daudzi to dzimtu ļaudis, kuru pēctečus es te redzu, un arī mana vecāmāte.

Pašlaik strādāju trijās vietās — universitātē, Kultūras akadēmijā, Zinātņu akadēmijā, kas ir mana pirmā darba vieta. Tur rakstu grāmatas.

Jaunākajai grāmatai «Latviešu folkloru mītu spoguļi» pašlaik ir iznācis tikai signāleksemplārs. Vēl esmu sagatavojusi un drīzumā žurnālā «Karogs» būs publicēts raksts par āmuļiem. Mēs, šeit dzīvodami, pie tiem bijām pieraduši, kā pie ikdienišķas lietas. Tikai vēlāk apzinājās, ka dažādu tautu priekšstatos tas ir bijis viens no svētākajiem augiem, kuru nedrīkst aizskart.

Alberts Sarkanis, Latvijas vēstnieks Lietuvā, valodnieks, viens no «Lietuviešu — latviešu vārdnīcas» otrā izdevuma autoriem, sastādījis vārdnīcas ģeogrāfiskos nosaukumus.

— Diplomātiem piemīt tāda prasme, ka var ilgi un skaisti runāt, bet pēc tam izrādās, ka nekas nav pateikts. Es šodien un šeit nevēlos tā runāt.

Šeit smaržo narcises. Tā ir visskaistākā smarža. Tā vienmēr atgādina bērniību, jo pie mājām jau neauga rozes, bet vienkāršas narcises. Tās atgādina arī baznīcu, jo ar tām parasti baznīcu rotāja.

Tagad ir sirds pilna. Vienalga, ko pateiktu, tie nebūs tie vārdi, kas ir sirdī. Es tagad domāju, cik Latvija ir maza. Man ir paziņas Rundālē, un tur, izrādās, strādā arī skolas biedrene. Koris «Latvija» koncertē Viļņā, un tur ir arī randauciete, un vēl vakar es runāju ar diriģentu no Viļņas, kurš zina šo kori. Kaut arī ceļi aizved tālu, cilvēciskie sakari visu sasaista.

Zinaīda Grīnfelde, māksliniece, Rundāles pils restauratore, skolotāja.

— Manā laikā šeit strādāja zīmēšanas skolotājs Zarāns. Pār visu sienu atradās milzīga glezna, jūras ainava. Katru reizi, ejot tai garām, apstājos un to aplūkoju. Ar to laikam arī sākās. Pēc tam aizgāju uz mākslas skolu, tad sāku strādāt Rundāles pili. Restaurēju griestu gleznojumus, sienu gleznojumus. Nesen aizstāvēju disertāciju, dabūju restauratora grādu. Divreiz. Vienu reizi — padomju laikā, otru reizi — tagad.

Gribu pateikt paldies saviem bijušajiem skolotājiem, tie bija interesanti laiki, bija ugunskurī, pārgājieni, rotaļas, ko rīkoja pionieri vadītāja. Nav jau svarīgi, kā cilvēks saucas, bet kā viņš strādā.

Janīna Kursīte dāvāja savai skolai jaunākās grāmatas «Latviešu folkloru mītu spoguļi» signāleksemplāru, Alberts Sarkanis — izdevumu trijos sējumos «Latvju raksti», Zinaīda Grīnfelde — grāmatu par Rundāles pili, kurā ir viņas darbu attēli, un vāzīti pils interjera stilā.

Bijušo audzēkņu tikšanās parasti ir savdabīgas, tas ir cilvēku pulciņš, kuri atgātas, titul un ieņemamus amatus, viņus vieno atmiņas, viņiem vien zināms, ko viņi atceras zem vecās kastaņas vai bijušās skolas kāpnēm, viņi nešaubīgi atrod savas sen iemītas taciņas, viņi savus skolotājus godā neoficiālos vārdos un no pusteikumiem atceras sen aizgājušos notikumus. Tā arī šeit, Arendolē. Bet vēlāk skolas zvans aicināja pie cienasta, un tagad godā tika celti tie cilvēki, kas bija rūpējušies, lai visā Latvijā pazīstamos ļaudis neaizmirstu dzimtajā pusē. Tie bija bibliotēkas vadītāja Marija Salceviča un skolas direktors Jānis Lazdāns. Skaistās dziesmas dāvāja ansamblis «Dzeipurs» Andra Vingra vadījumā. Kā novadnieces rūpējušās par mātes valodas glabāšanu un kopšanu, tā vietējās randaucietes glabājušas un izkopušas māmuļu un vecmāmuļu iemācīto rokdarbu prasmi, kas bija redzama turpat skolā izvietotajā izstādē. Segas, galdauti, cimdi, zeķes, jakas, sedziņas tajā pašā lauzto siržu krāsā, kas tika dāvinātas ciemiņiem, un ar tiem pašiem zaļo pīlādžu, ar ko bija pušķota zāle, simetrisko lapu rakstiem. Čaklās rokdarbnieces tika nosauktas vārdos — Bronislava Caune, Marianna, Ināra Kokinas, Otilija Stašulāne, Marija Rokjāne, Nora Kokina, Veronika Pudāne, Ivetta Rokjāne. Ar dzejas rintām, ar aicinājumu gravās pakļauties lakstīgalu koru varenos visu kopā saistīja Veronika Kokina. Par novadnieku tikšanos sekmīgu izdošanos bija gādājis arī Rožkalnu pagasts, palīdzot materiāli. Pagasta pašvaldības pārstāvis Juris Lazdāns bija ieradies ar lielu nelīķu klēpi, ko pa pušķiņiem vien izdāvēja sava pagasta vārda spodrinātājiem un sarīkojuma organizētājiem, reizē pasniedzot keramikas medaļas. Ar rajona bibliotēkas palīdzību šeit bija redzama — nokopētajos materiālos izstādē.

● «Lai te izaug nākamie Latvijas politiķi, mākslinieki, zinātnieki, pedagogi, zemnieki!» Janīna Kursīte, Antonīna Reķēna, Zinaīda Grīnfelde.

● *Sen jau, sen jau Randauku redzēju, Šudrīn mēs, ņiule mēs sasatīkomēs.* Janīna Biriņa, koris «Latvija».

● *Vismaz stundu, vismaz mirkli Neļauj cilvēcību krāpt!* Alberts Sarkanis «Svenčos». Ar šiem vārdiem viesu grāmatā atvadījās ciemiņi. Lidz nākamajai reizei.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Janīna Biriņa-Teivāne:

— Ir pagājis četrdesmit viens gads, kopš esmu beigusi šo skolu. Ļoti labi atceros ilggadējos skolotājus Aļikus, angļu valodas skolotāju Janīnu Lazdāni. Liels paldies skolotājiem. Es pati absolēju konservatoriju, 20 gadu dziedāju valsts kori, kas tagad saucas «Latvija». Pamatā dziedājam lielās formās — meseļas, pasejas, Baiba Rekiēmu, un citas. Nācās dziedāt ar dažādiem orķestriem. Ar Latvijas, Leningradas, Maskavas, Maskavas, Leningradas diriģentiem. Dziedājām Čehoslovākijā, Francijā un citās valstīs. Latgaliešu valodā gan nedziedājām nevienu dziesmu. To es nodziedāšu tagad.

Pārdod

- gāzes metināšanas aparātu. Tel. 37520;
- vācu trijeru bloku K-236A, graudu norijas, bunkurus, lentu transportieri TA-200, autosvarus (10 t), K-700 piekabi, autopie-kabi GKB-8551, iekrāvēju KUN, zirga plaujmašīnu. Tāl. 59377, 59347;
- veļas mašīnu «Aurika» iepakojumā. Zvanīt 24269 vakaros;
- lopbarības un pārtikas kartupeļus. Tel. 24362;
- sēklas kartupeļus. Tāl. 22309;
- graudu priekšīrītāju, kompresoru FU-12. Tel. 38755;
- VAZ-2101 motora bloku. Tel. 44128;
- baltu Ford Escort, 1,3, 1985.g., āķis, spoileri. Tāl. 13562 pēc 17;
- VW Golf, 1,6 L, 1981.g. Tel. 44929;
- lielo «Julu» un T-150 piekabi. Zvanīt 18320 vakaros;
- ZAZ-968 M rezerves daļām. Tāl. 21319;
- lēti motociklu Dņepr-11, lietotus elektrības vienfāzes skaitītājus oriģinālajās kastēs. Tel. 37590;
- Opel Ascona 1,6 D. Tel. 23090;
- zemeņu stādus. Tāl. 46749;
- degvielas vedēju GAZ-52. Tel. 21073;
- divkorpusu arklus. Tel. 18130;
- privatizētu trīsistabu dzīvokli ar saimniecības ēkām, piebūvēm un zemi. Tāl. 58557;
- 1,5-istabu dzīvokli Preiļos. Zvanīt 24381 darbdienā vakaros;
- 1-istabas dzīvokli Riebiņos vai maina. Ir varianti. Tel. 56913;
- lēti dzīvokli ar ērtībām, 60,9 m², istabas caurstaigājamas. Tāl. 23218;
- šķirnes āzi un teli. Tāl. 21370;
- kazu. Tel. 55647;
- vienu mēnesi vecus vācu gaļas šķirnes teļus. Tel. 23311;
- govī un zirgu. Tāl. 32243;
- labu 3. laktācijas govī. Zvanīt 21550 vakaros;
- govī. Tāl. 21610;
- teles. Tāl. 48555;
- grūsnu teli. Tel. 22783;
- govī Upmalas pagasta «Kazēros». Tāl. 50474;
- darba zirgu. Tāl. 54608, 21027;
- neiebrauktu ķēvi (2 gadi) Preiļos, Aglonas ielā 59;
- govī, pašizgāzēju SAZ-3507, 1983.g. Tel. 65088;
- Livānu māju, logu blokus, motociklu IŽ rezerves daļām, gāzes balonu. Zvanīt 8-246-65815 pēc 20;
- māju Pelēču pagastā, ir zeme un mežs. Vaivads. Tāl. 55659;
- zemi, māju, lopus Aizkalnes pagasta «Pēteros». Ročāns;
- labu lauku māju ar saimniecības ēkām. Tāl. 21370;
- māju Aglonā. Tāl. 8-22-271449;
- māju Livānos. Tel. 42826;
- zirga plaujmašīnu. Tel. 23412;
- pārtikas kartupeļus. Tāl. 54612;
- pašizgāzēju GAZ-52. Tāl. 54644;
- ČZ-350. Ir varianti. Tel. 34521;
- traktora plaujmašīnu, vieglās automašīnas piekabi. Tel. 17616;
- VAZ-2101. Tel. 55769.

Pērk

- traktora T-75 buldozera lāpstu komplektā. Tāl. 39582;
- MTZ šaurās riepas ar diskām. Tāl. 39565, 39561;
- silikāta ķieģeļus, var būt lietoti. Tel. 22410, 22565;
- kartupeļus. Tāl. 52544;
- kartupeļus. Tāl. 44172;
- kartupeļus. Tāl. 23412;
- gaļu. Tāl. 55743;
- treknu cūkgaļu. Tāl. 21982;
- labu mopēdu. Tāl. 21931;
- govī. Tel. 55657, 55631.

Maina

- 2 korpusu arklus pret 4 korpusu arklus ar piemaksu. Tel. 34546 vakaros;
- labiekārtotu 2-istabu dzīvokli Preiļu centrā pret nelielu māju vai 3-istabu dzīvokli bez labierīcībām. Zvanīt 22055.

Izīrē

- stelles un lauku māju. Zvanīt 23211 pēc 20.

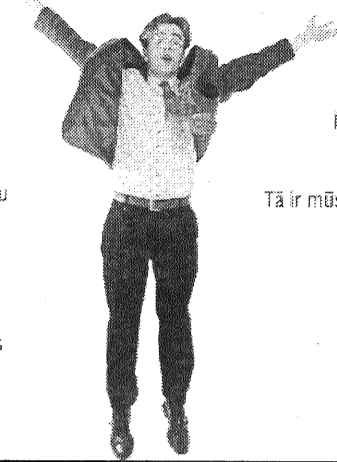
Dažādi

- Pērk privatizācijas sertifikātus Livānos, pasta ēkas 2. stāvā. Tāl. 42663.

Sludinājumi un reklāma 22305

SĀKAM VEIDOT JAUNO

telefonu grāmatu "Preiļi. Preiļu rajons 96/97"

- Jaunākie "Lattelekom" dati

- Vairāk nekā 400 papildinājumu un izmaiņu par firmu, uzņēmumu un iestāžu adresēm, tālrunu numuriem un pakalpojumiem

- Grāmatas tiks piegādātas visiem uzņēmumiem un iestādēm

Vai tas nav dabiski, ka katrs jauns izdevums ir būtiski labāks par iepriekšējo.

Tā ir mūsu tradīcija un reizē pienākums.

Jūs vienmēr laipni uzklāusīs firmas "Latvijas Tālrunis" konsultantu grupa.

Barkavas lauksaimniecības skola aicina 1996./97. m. g. apgūt sekojošas specialitātes:

1. zemkopis ar specializāciju lauku tūrismā (ģimnāzijas grupa ar apmācības laiku 3 gadi 10 mēneši),
2. lauku māju saimniece ar specializāciju lauku tūrismā (ģimnāzijas grupa ar apmācības laiku 3 gadi 10 mēneši),
3. jaunākais policijas kārtībnieks (ģimnāzijas grupa ar apmācības laiku 3 gadi 10 mēneši),
4. namdaris būvvaldnieks (apmācības laiks 2 gadi 10 mēneši),
5. būvstrādnieks (apmācības laiks 1 gads 10 mēneši),
6. zemkopis; lauku māju saimniece ar apmācības kursu krievu valodā (apmācības laiks 2 gadi 10 mēneši),
7. augstākās kvalifikācijas kurss (apmācības laiks 9 mēneši).

Dokumentu jāiesniedz līdz 10. jūlijam.

Adrese: Madonas rajons, Barkavas pagasts, Dzirnava ielā 1, LV 4834. Sīkāka informācija pa telefonu (8-248) 36722, 36501.

Dagdas lauksaimniecības skola uzņem audzēkņus šādās specialitātēs:

Šogad var apgūt jaunas specialitātes lauku tūrismā:

1. Lauku māju saimniece ar specializāciju tūrismā — 2 gadi 10 mēneši — ir iespēja iegūt arī vidējo izglītību.

Specializācija:

- lauku tūrisms,
- pavāre.

2. Zemkopis ar specializāciju tūrismā — 2 gadi 10 mēneši — ir iespēja iegūt arī vidējo izglītību.

Iegūstamās darba profesijas:

- atslēdznieks,
- A, C kategorijas traktorists,
- B, C kategorijas autovadītājs.

Jaunā specialitāte palīdzēs Jums atrast darbu tūristu bāzēs un organizēt pašiem brīvā laika pavadīšanu ar ģimeni, draugiem, tūristiem, skolniekiem. Jūs atklāsit atpūtas veidus un iespējas, paši izstrādāsit tūrisma maršrūtus un iepazīstināsit tūristus ar velotūrismu, autotūrismu, ūdens tūrismu.

3. Lauku māju saimniece — 2 gadi 10 mēneši — ir iespēja iegūt arī vidējo izglītību.

Iegūstamās darba profesijas:

- šuvēja,

- pavāre,

- dārzkopības meistars,
- lopkopēja.

4. Mājamatnieks — 2 gadi 10 mēneši — ir iespēja iegūt arī vidējo izglītību.

Iegūst darba profesijas:

- būvvaldnieks, atslēdznieks, mūrnieks,
- B, C kategorijas autovadītājs, A, C kategorijas traktorists,
- krāšņu mūrnieks podnieks.

Spējīgākiem audzēkņiem ir iespēja iegūt arī kalēja un metinātāja arodus.

5. Lauku celtnieks — 1 gads 10 mēneši.

Iegūst darba profesijas:

- betonētājs, mūrnieks, apdares darbu speciālists.

Grupās ar apmācības ilgumu 2 gadi 10 mēneši vienlaicīgi ar profesiju Jūs apgūsit arī vispārīgā izglītību priekšmetus samazinātā daudzumā. Tiem, kuri vēlēties saņemt diplomu arī par vidējo izglītību, skolā, sākot ar 1.09.96. sāks darboties vakarskolas 12. klase. Mācoties 3. kursā, vienlaicīgi Jūs varēsiet pabeigt 12. klasi un saņemt diplomu izvēlētajā profesijā un diplomu par vidējo izglītību ar tiesībām turpināt mācības augstskolās.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Ir kopmītne un ēdnīca.

Pusdienas maksā Ls 0,10.

Dokumentus pieņem uzreiz pēc pamatskolas beigšanas. Skolas adrese: Dagdā, Brīvības ielā 3. Tel. 8-256-53559.

Izmaiņas autobusu kustības sarakstos

No 1.06. — piektdienās, sestdienās, svētdienās nekursēs autobuss uz Kalupi.
No 1.06. — autobuss maršrutā «Preiļi — Viļāni» plkst. 15.25 no Preiļu autostacijas turpmāk iebrauks apdzīvotā vietā «Lomi». Atpakaļceļā kursēs pašreizējā maršrutā.

Sakarā ar vilcienu kustības sarakstu izmaiņām:

- no 2.06. izmainās autobusu atiešanas laiki maršrutā «Preiļi — Livāni»
- «Preiļi — Livāni» atiešanas laiks 13.45 no Preiļiem (līdz šim 12.50),
- «Livāni — Preiļi» atiešanas laiks 15.10 un 17.45 no Livāniem (līdz šim 14.40 un 17.00),
- «Preiļi — Sprinčvecumi — Livāni» atiešanas laiks 12.50 no Preiļiem (līdz šim 12.00),
- «Livāni — Sprinčvecumi — Preiļi» atiešanas laiks 14.50 no Livāniem (līdz šim 13.54).

Pārdod iekārtotu kafejnīcu, kā arī tukšu telpu (lēti). Tāl. 23501.

● Firma iepērk svaigi zāgētus egles zāgbalķus, diametrs no 20 cm, garums 5,40 m + 10 cm virsmērs. Cena \$ 28 par 1 kub.m.

Apmaksa tūlītēja. Piegādes vieta — Jēkabpils, Madonas ielā 27. Juridiskām personām piemaksā PVN. Zvanīt 8-252-32217 no 20 līdz 22.

▼ 31. maijā pārdos diennakti vecus un paaudzētus broileru, melnos un raibos dējējvistu cāļus Ārdavā 8.00, Rušonā 8.20, Aglonā 8.40, Baškos pie šosejas 9.00, Kastīrē 9.20, Preiļos 9.30, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.20, Polkoronā 11.40, Galēnos 12.00, Pieniņos 12.20, Smeļeros 12.40, L. Anspokos 13.00, Priekuļos 13.20, Rudzātos 13.40, Turkos 14.10, Jaunsilavā 14.30, Livānos pie universālveikala 14.40, Rožupē pie pasta 15.40, Vanagos 15.50, Vārkavā 16.20, Rimicānos 16.40, L. Klaparos 17.20, Pelēčos 18.00.

◆ V.Šoldres IU iepērk lopus dzīvsvārā: augstākā nobarojuma liellopi Ls 0,40, jaulopi virs 400 kg — Ls 0,47, zem 400 kg — Ls 0,45; teļi Ls 0,45; aitas Ls 0,45. Vairumā iespējams transports. Zvanīt pa telefonu 21672.

Izsakām visdziļāko pateicību Preiļu draudzes dekanam J.Gugānam, IKU «Agate» kolektīvam un vadītājam A.Terentjevam, Preiļu pagastam, radiem, kaimiņiem, draugiem, visiem, kas palīdzēja un bija kopā ar mums, pavadot mūžības ceļā mūsu mīļo vīru un tēti Jāni BRŪVERU. Sieva, bērni

Sirsniņi pateicamies Preiļu dekanam J.Gugānam, Aglonas vikāram R.Pizičam, Preiļu elektrotīklu un SIA «Jerdens» kolektīviem par sniegto palīdzību un visiem radiem, draugiem, kaimiņiem, kas bija līdzās ar mums, izvadot pēdējā gaitā Boleslavu SKUTELI. Piederīgjie

Putnu dziesmas pavasari sveic, Bērzi plaukstošie par ziedoni jau šalko, Tikai kādā mājā sirdis nebeidz smelgt, Dzīve pārtrūka un dēliem nav vairs tēva... Sērojam kopā ar Eduardu Umaņecu, TĒTI guldot zemes klēpi. Vides veselības centrs

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei, Pārtrūkst stīgas un viss paliek kluss. Izsakām līdzjūtību skolotājai Martai Bindukai, BRĀLI pēdējā gaitā izvadot. Galēnu skolas kolektīvs

Putnu dziesmas pavasari sveic, Bērzi plaukstošie par ziedoni jau šalko, Tikai kādā mājā sirdis nebeidz smelgt — Dzīve pārtrūka un dēlam nav vairs tēva... Izsakām līdzjūtību Aivaram, no TĒVA uz mūžu atvadoties. Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Oļegam Gvozdevam sakarā ar TĒVA nāvi. Preiļu policijas iecirknis

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4900.